

Náměstí Svatého Floriána

Soutok řek Odry a Olše

1480 l.p. - 2011

531 let
od první písemné
zmínky o osadě Kopytov

Kniha, kterou jste právě otevřeli, nemá být další historickou publikací. Autoři ji vytvořili jako dárek občanům Kopytova u příležitosti 531. výročí první písemné zmínky o Kopytově.

Knihou chtěli autoři obyvatelům Kopytova a jeho milovníkům připomenout, že Kopytov je místo, velmi krásné místo, které má svou historii a kudy procházely dějiny. Vyvolat vzpomínky...

Kopytov. Kopyto. Kopytko. Domov.

Neznalí tvrdí, že leží na konci světa. V Kopytově končí Šunychelská ulice. Končí nebo začíná? Záleží na tom, kam se postavíte čelem.

Kraj vody a mlh. Řeky Odry a Olše určují ráz krajiny. Přinášejí vědění, trápení, radosti posbírané na své pouti od pramenů až do moře. Při záplavách zanášejí od nepaměti půdou z Beskyd původní zem.

Historie Kopytova je mnohem starší, než ukazují první písemné zmínky. Být tak paprskem světla! Světla, co vidí do minulosti. Moci odkryt několikametrové nánosy půdy a vidět, co ukrywají od doby, kdy tady procházeli mamuti!

Řeky při záplavách přinášejí též různé předměty - psí boudy, chatičky, stromy z Beskyd. A také odnášejí - seno, slámu, auta, nářadí, nábytek. Po povodni voda opadne a na zahradách je možno chytit kapra či amura. Na stromech ve třímetrové výšce můžete spatřit sánky, kočárek nebo...doplňte podle vlastních zkušeností.

Jsme občany Kopytova, ne Šunychlu (Šunychlané prominou). My dříve narození to máme v uschovaných občanských průkazech napsané. Pamatujeme, jak se mladí stěhovali pryč, jak se do domků svých rodičů vraceli, noví lidé si kupovali opuštěné domy. Vždy, když se zmírnila stavební uzávěra a mohli své domy opravit a přestavět.

Pamatujeme, jak u každé chalupy bylo pole na brambory a zeleninu, chovaly se krávy, prasata, kozy, ovce, králíci. Hospodáři si rozdělili příkopy a každý si ten svůj kus hlídal, kosil a sušil seno. Na polích před soutokem na naší straně hospodařili jejich polští vlastníci, jezdili přes brod na Olši, kde hlídal polský pohraničník. Když po bouři stoupla voda, museli se vrátit naokolo přes Starý Bohumín.

Do starých studní stékala barevná voda - fialová, oranžová, modrá - podle barvy práškového hnojiva, které použili zemědělci státního statku.

Během jedné mrazivé zimy se vypínala elektřina, jeden den na Moravě, druhý den v Čechách. Za vodou na polské straně se svítilo a dávala o sobě vědět Solidarita.

Když bylo horké léto a - považte - nedostatek vody, byl zákaz zalévat zahrady.

Dnes se o Kopytově mluví díky Meandrům na Odře, ale my si pamatujeme jinou senzaci - přístav s lodí, molo a budku pro hlídače. Tenkrát přijížděly delegace a televizní štáby a o Kopytově se vědělo nejen v souvislosti s povodní.

Lidé stárnou, umírají. Vzpomeňme, kolik nám drahých už není mezi námi. Domy už po kolikáté zasaženy více či méně velkou vodou jsou znovu opravovány. Protože Kopytov, naše Kopytko, je krásné místo pro vzpomínky. Krásné místo pro život. Rodí se tu děti, Kopytov mládne.

Tak je Kopytov na konci nebo na začátku? Vždyť je to jedno. Kopytov zkrátka žije.

Historie rodu Krakuwků

- dědičných rychtářů v Kopytově

O prvním rychtáři poddanské obce Kopytov, která od nepaměti náležela do Bohumínského panství, hovoří listina, kterou vydal Štěpán z Vrbna, majitel Bohumína, dne 22. září 1480. - V této listině Štěpán z Vrbna obnovuje (dle staré listiny, která shořela u měšťana Kazimíra v Bohumíně) rychtáři v Kopytově - tak zvanému **Jiříkovi** výsadu na rychtu v Kopytově.

„ ... Majitelé panství propůjčovali rychtářům (fojtům) svých jednotlivých poddanských obcí, kteří měli být v dané poddanské obci poživateli všeobecné úcty, právo svolávat shromáždění rychty (tzv. hromady) a rozsuzovat sousedské pře. - Stali se tak nejenom tlumočníky vůle dané vrchnosti, nýbrž byli zároveň také plně zodpovědní za její vyplnění.... V obvodu své rychty vybírali jménem vrchnosti předepsané poplatky, dbali na dodržování pořádku a mravnosti (přestupníky mohli trestat pokutami nebo posílat do panského vězení - šatlavý). ... Mezi jejich povinností náleželo také např. hlásit ve vrchnostenské kanceláři všechny špatné hospodáře v jimi spravovaném obvodu (zvláště ty, kteří se o svůj majetek řádně nestarali, popřípadě svůj majetek bez souhlasu vrchnosti pronajali nebo nadmíru zadlužili, ...). ... “

Petráň, J.: *Dějiny hmotné kultury II./1*

Praha, Vydavatelství Karolinum, 1995, s. 398, 400

Protože výše zmíněná listina byla v období Třicetileté války (snad někdy v průběhu let 1639 - 1648) opětovně zničena, vydal Eliáš Andreas Henckel von Donnersmarck und Vösendorf (* 1632 - + 1699) dne 1. listopadu 1694 na zámku v Bohumíně potomkům rychtáře Jiříka z Kopytova její doslovný opis. - Z něhož se pak dovidáme jméno nám prvně známého dědičného rychtáře v Kopytově - **Jacoba (Jakuba) Krakuwky (Krakowczika)** z Kopytova ženatého s Barborou

„ ... Svobodná dědičná rychta v Kopytově, ve které smí být provozováno krejčovské a ševcovské řemeslo, má krčmu (s právem sladovny) a lán role. - K těmto svobodám a právům rychtáře Kopytovského přidána nyní i ta milost, že nikdo z jeho rodu (tj. mužského ani ženského pohlaví) nesmí být potahován k službám dvorským nebo zámeckým.

Každý sedlák v Kopytově je povinován o Vánocích dávat svému rychtáři, který smí užívat rybníka i starého řečiště a lovit ryby v řece Olze, 2 slepice. On pak vrchnosti hřivnu haléřů ratibořských. ... “

Opis ověřený z pergamového originálu 27. června 1772 Královským úřadem v Opavě.

Přitištěna pečeť Královského úřadu s podpisem registrátora Královského úřadu Václava Tomáše Sacka.

Dědičný rychtář Jacob Krakuwka (v té době již 4 léta vdovec), který zemřel dne 26. února 1743 v Kopytově, je ale taktéž zmiňován v listině vratislavského biskupa - Msgre Filipa Ludwika kardinála von Sinzendorfu ze dne 20. července 1742, kterou stvrzuje příslušnost poddanské obce Kopytov do farnosti Bohumín (dnešní Bohumín - Starý Bohumín) - tj. do diecéze vratislavské.

Jeho nástupcem se stal syn **Martin Krakuwka** (+ 20. června 1801 v Kopytově, čp. 21 ve věku 75 let), který uzavřel manželství s Catharinou ... (+ 19. listopadu 1800 v Kopytově, čp. 21 ve věku 66 let) a níž měl několik dětí: Andrease (* ?), ... , Johanna (* 13. května 1767 v Kopytově), Marii Claru (* 3. srpna 1768 v Kopytově), Josepha (* 21. března 1771 v Kopytově), Josephu Uliannu (* 21. února 1773 v Kopytově) a Francisca (* 22. března 1774 v Kopytově).

Zinse, in sechsigen Jahren, fünfzig ausrichten sollt.
 Doch soll alle ihre renovation und bekräftigung
 mit in einmündiger Rathschloß abgeurtheilt Regalien, Vrecht
 Sprachlich hieße Observant. In den anjund abzug, so mit
 vornehmsten, fürstenthümern, bis herab zu den kleinsten, so
 nachstehend. In der mässigen Urkunde, so der fürst
 zu dem hiesigen mit dem größten fürstenthümern, so
 und mit den kleinsten, so mit den kleinsten, so
 von dem anjund, so mit den kleinsten, so
 letzten Monats, Tag Novembri, im Jahr, so
 Anordnungsung, so mit den kleinsten, so
 Dees Tunc, und der und neunzig.

Elias Andreas Brach, Secretar

L. S.
 pend.

Col la dem
 In 3 Vorstehende Abschrift mit dem produc-
 ten mit dem hiesigen Original
 Privilegio collationirt und in allem
 gleichstimmung gefunden worden, wird hierdurch
 bekräftigt: Datum Troppau den 27. Junij 1772.

Anton Emanuel Bach
 H. H. Amt Registrator

O Martinu Krakuwkovi můžeme najít poněkud kusou zmínku ve stížnosti ze dne 10. září 1775 adresované Královskému úřadu, ve kterém je mimo jiné upozorňováno na správcem bohumínského panství Ondřejem Janem Poppem vymáhání dvakrát převodního poplatku (laudemia) při koupi gruntu rychtářem Martinem Krakuwkou v Kopytově.

Posledním nám doposud známým dědičným rychtářem v Kopytově se stal syn Martina Krakuwky - **Andreas Krakuwka** (+ 22. ledna 1806 v Kopytově, čp. 2 ve věku 45 let), který se oženil dne 20. listopadu 1798 ve Starém Bohumíně s Josephou (* 17. března 1778 ve Starém Bohumíně - + ?), dcerou Pavla Adamowského, s níž měl 5 dětí: Mariannu (* 10. září 1799 v Kopytově, čp. 21 - + 13. října 1799 v Kopytově, čp. 21), Mariannu (* 4. září 1800 v Kopytově, čp. 21), Winzenze (* 4. dubna 1802 v Kopytově, čp. 2 - + 20. dubna 1802 v Kopytově, čp. 2), Johanna (* 15. dubna 1803 v Kopytově, čp. 2) a Isidora Roberta (* 11. května 1805 v Kopytově, čp. 1).

„ ... V roce 1848 se rozpadla dosavadní vrchnostenská správa, kterou nahradily nově se tvořící územní samosprávné útvary dle představy spravedlivého uspořádání státu. - ... Základním zákonným předpisem o samosprávě byl provizorní říšský obecní zákon, který byl vyhlášen 20. března 1849.

V každé obci byl nově zřízen obecní výbor volený na tříleté období (volební právo měli jen muži, kteří nebyli zákonem z výkonu hlasovacího práva vyloučení, byli zletilí, svéprávní a platili přímou daň v předepsané výši). Byl to kolegiální orgán a rozhodoval většinou hlasů (měl pouze moc usnávající a dozorčí, nikoliv moc výkonnou). Obecní výbor ze svého středu volil obecní představenstvo jako užší orgán skládající se ze starosty (měl výkonnou pravomoc a prováděl usnesení obecního výboru) a radních, kteří byli pouze pomocným orgánem starostovým. - ... Počet členů těchto orgánů se řídil počtem voličů. U obecního výboru to bylo nejméně 12 členů, nejmenší počet představenstva tvořil starosta a dva radní, nevíce pak 1/3 obecního výboru. ... “

Kocích, M.: *Vývoj veřejné správy v českých zemích v letech 1848 - 1960.*

Opava. Slezská univerzita, 2002, s. 15 - 17.

Prvním voleným starostou Kopytova se stal druhý syn Andrease Krakuwky - **Johann Krakuwka** (+ 29. června 1856 v Kopytově, čp. 19 ve věku 43 let), který byl ode dne 9. února 1830 ženatý s Marií, dcerou kontrolora Franze Sechoffa ze Starého Bohumína, s níž měl 5 dětí: Johanna Carla Franze (* 27. ledna 1832 v Kopytově, čp. 19), Marii Annu Carolinu (* 8. května 1834 v Kopytově, čp. 19), Albertinu Florentinu (* 15. dubna 1836 v Kopytově, čp. 19), Josephu Johannu (* 25. dubna 1837 v Kopytově, čp. 19) a Ferdinanda Aloyse Roberta (* 20. června 1839 v Kopytově, čp. 19).

Na městském hřbitově ve Starém Bohumíně (v těsném sousedství hřbitovní kaple Všetech svatých) je možné dodnes najít torzo původního pomníku označující místo jeho posledního odpočinku.

Posledním zástupcem Kopytovské rodiny Krakuwků, který kdy byl kdy zvolen starostou spojené obce Kopytov - Šunychl, se stal **Ing. Johann Carl Franz Krakuwka** (+ 14. června 1881 v Kopytově, čp. ? ve věku 49 let). - V úřadu starosty Kopytova - Šunychlu vystřídal (snad již v roce 1870) Karla Solicha (* 19. února 1822 v Kopytově, čp. 9 - + 3. dubna 1891 v Kopytově, čp. 9).

Byl ode dne 18. listopadu 1861 ženatý s Annou, dcerou Josefa Schalschy z Fryštátu, s níž měl 12 dětí: Othmara Martina (* 11. listopadu 1862 v Kopytově, čp. 19), Johanna Ev. Andrease (* 22. listopadu 1863 v Kopytově, čp. 19 - + 10. května 1863 v Kopytově, čp. 19), Klothildu Annu Josefu (* 2. června 1865 v Kopytově, čp. 19 - + 29. ledna 1868 v Kopytově, čp. 19), Johanna Eduarda Theodora (* 9. listopadu 1866 v Kopytově, čp. 19), Odila Antona Heidricha (* 19. května 1868 v Kopytově, čp. 19), Karla Bor. Michäela (* 12. září 1869 v Kopytově, čp. 19), Lea Coelestina (* 18. 05. 1871 v Kopytově, čp. 19), Dagoberta Paula (* 30. června 1873 v Kopytově, čp. 19 - + 22. srpna 1873 v Kopytově, čp. 19), Marie Susany Clary (* 11. srpna 1874 v Kopytově, čp. 19 - + 4. září 1874 v Kopytově, čp. 19), Leontiny Josefy Anny (* 15. června 1876 v Kopytově, čp. 19), Olgy Michaely Valesie (* 28. září 1877 v Kopytově, čp. 19) a Maxe Emanuela (* 16. prosince 1879 v Kopytově, čp. 19).

„ ... Starosta „Gemeinde Kopytau - Schönichel“ pobíral v té době plat ve výši 100 Zl, první radní 10 Zl a druhý radní pouze 5 Zl. Obecní písař vydělával 180 Zl a obecní posel 20 Zl. ... “

Novotný, J.: *Pamětní kniha města Nového Bohumína*. Nový Bohumín 1925, s. 58.

Stal se zároveň prvním starostou spojené obce Kopytov - Šunychl (pozdějšího Šunychlu - Bohumína - nádraží), který nejdříve střídavě (tj. od roku 1877) a následně trvale (od roku 1887) vykonával svůj úřad v blízkosti nového vlakového nádraží.

„ ... Na zasedání obecního výboru v roce 1876, které se konalo v nejstarších obytných prostorách dodnes stojícího šunychelského gruntu čp. 14 (v dnešní době nazýván - „Janeczkův statek“), bylo rozhodnuto, že od roku 1877 bude obecní výbor střídavě zasedat tak jako doposud ve vsi ale také nově v blízkosti samotného nádraží - tak tomu bylo deset následujících let, než byla obecní kancelář s konečnou platností přestěhována do Šunychlu - Bohumína - nádraží. ... “

Teister, J. - Veselý, Z.: *Od Bogunu k Bohumínu*.

Bohumín, 2006, s.

Pomník Johanna Krakuwky na hřbitově ve Starém Bohumíně

Pečeť

Obec užívala po celé období pouze jedno pečetidlo, s jehož prvním otiskem se setkáme v elaborátu karolinského katastru z roku 1723. Kulatá pečeť o průměru 25 mm nese štít s radlicí, provázenou po stranách nahoře dvěma rozetami. Majuskulní německý opis mezi provazci zní:

SIGEL.DER.GEMEIN.TE.KVPEIDOWA. Podle Gumowského tvořil Kopytov společně s Šunychlem a bohumínským nádražím již v roce 1880 společnou obec, která užívala německého nápisového razítka. Pečeť se používala od roku 1723 do roku 1850, kdy samostatný Kopytov se spojil s obcí Šunychl.

Znak osady

(na erbu obce Nový Bohumín vpravo dole)

„...První zmínka o Kopytově je z roku 1480, kdy v bahnitém lese bylo postaveno devět dřevěných chalup. V tomto roce potvrzuje Štěpán z Vrbna výsady kopytovského fojtství. Obyvatelé byli většinou dřevorubci, zabývající se kácením lesa. Samotný Kopytov leží na soutoku Odry s Olší.

totíž starobylé rádllo a pod ním pěticeípá hvězda. Na starých pečetích vsi Šunychlu je uprostřed pouze rádllo bez hvězdy /Josefinský katastr/. V levé dolní čtvrtině štítu je znak obce Kopytova, totiž rýč obklopený heraldickou výzdobou. Znak ten značí dávný nástroj na obdělávání půdy a podobně jako jméno obce Kopytov /Kopidow/ souvisí asi se slovesem Kop-ati. Plynulo by z toho, že tato ves vznikla na kopaninách.

Kronika Nový Bohumín, 1925, Zemský archiv Opava

Jméno je snad odvozeno od slova Kopanisko, ale není to jediný výklad. Samostatný Kopytov se v roce 1920 připojil k městské části Šunychl...”

(<http://cs.wikipedia.org/wiki/Šunychl>)

Historický lexikon obcí 2005 - KOPYTOV

v r. 1869 pod názvem Kopitau osada obce Schönicel v okr. Fryštát,
v r. 1880 osada obce Šunichl v okr. Fryštát,
v r. 1890 pod názvem Kopitau osada obce Šunichl v okr. Fryštát,
v r. 1900 pod názvem Kopitov osada obce Šunichl v okr. Fryštát,
v r. 1910 pod názvem Kopitov osada obce Šunichel v okr. Fryštát,
v r. 1921-1930 osada obce Nový Bohumín v okr. Fryštát,
v r. 1950 osada obce Nový Bohumín v okr. Ostrava-okolí,
v r. 1961-1973 část obce Nový Bohumín v okr. Karviná,
od 1.7.1973 se jako část obce neuvádí

Trocha čísel a letopočtů

- 1480 – první zmínka o Kopytově – přiznání výsady na rychtu v Kopytově Štěpánem z Vrbna jistému Jiříkovi.
- 1694 – potvrzení rychtářského práva Jacobovi Krakówkovi Eliášem Henckelem
- 1848 – zánik dědičného práva rychtářského; poslední dědičný rychtář byl Andreas Krakówka
- 1849 – Kopytov jako součást politické obce Šunychl, Kopytov a Bohumín nádraží, zřízen volený obecní výbor, prvním starostou zvolen Jan Krakówka
- 1870 – funkci starosty v obecním zastupitelstvu pro Šunychl, Kopytov a nádraží zastával Jan Krakówka, rolník v Kopytově
- 1881 – zemřel dlouholetý starosta Jan Krakówka, jeho nástupcem se stal Karel Luksza

1919.
Dne 23. ledna 1919 svedena byla mezi Poláky a českým vojskem bitva u Bohumína. Poláci byli zajati a Bohumín obsadilo české vojsko. Dne 25. února 1919 ustoupilo české vojsko od řeky Knajky na novou demarkační linii. Obec zdejší rozdělena byla mezi Československo /Bohumín-nádraží/ a Polsko /Šunychl a Kopytov/.

Československé republice; spojení obcí Šunychl a Kopytov

- 1924 – vznik českého hasičského sboru v Kopytově
- 1928 – zavedení elektřiny (Šunychl a nádraží již v roce 1904)
- 1932 – vydlážděna cesta ze Šunychlu
- 1939 – Kopytov obsazen německými vojsky
- 21.4.1945 – Kopytov bombardován
- 30.4. 1945 – osvobození Kopytova Sovětskými vojsky
- 1956 – založení rolnického družstva
- 1964 – vznik JZD
- 1965 – dokončen nový vodovod (zmínka o vodovodech ze Záblatí pro Šunychl a Bohumín nádraží již v roce 1872 a 1894) a zahájení autobusové dopravy
- Kopytov nebyl a není napojen na kanalizaci (Šunychl a Bohumín nádraží zahájilo výstavbu v roce 1922). Kopytov také neměl školu ani knihovnu.

Kronika Nový Bohumín, 1925, Zemský archiv Opava

o sčítání, konaném dne 31. října 1867, uveřejněny jsou pouze hlady podle okresů, kdežto pro obce není podrobných dat. Teprve p na je sčítání z 31. prosince 1869 jest uveřejněn počet obyvatel trvale i podle obcí. V obci Šunychlu-Bohumíně nádraží-Kopytově b tento počet obyvatelstva:

Rok:	1851	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Šunychl	434	876	1532	1983	4816	7602	9368
Kopytov	123	179	179	163	184	203	239
Celá obec	567	1055	1711	2146	5000	7805	9607

Při posledním sčítání dne 15. února 1921 bylo mezi 9607 obyvateli Šunychlu počítáno 41 vojáků posádky. Podle pohlaví bylo při posledním sčítání v Novém Bohumíně 4930 mužů a 4677 žen, z toho b

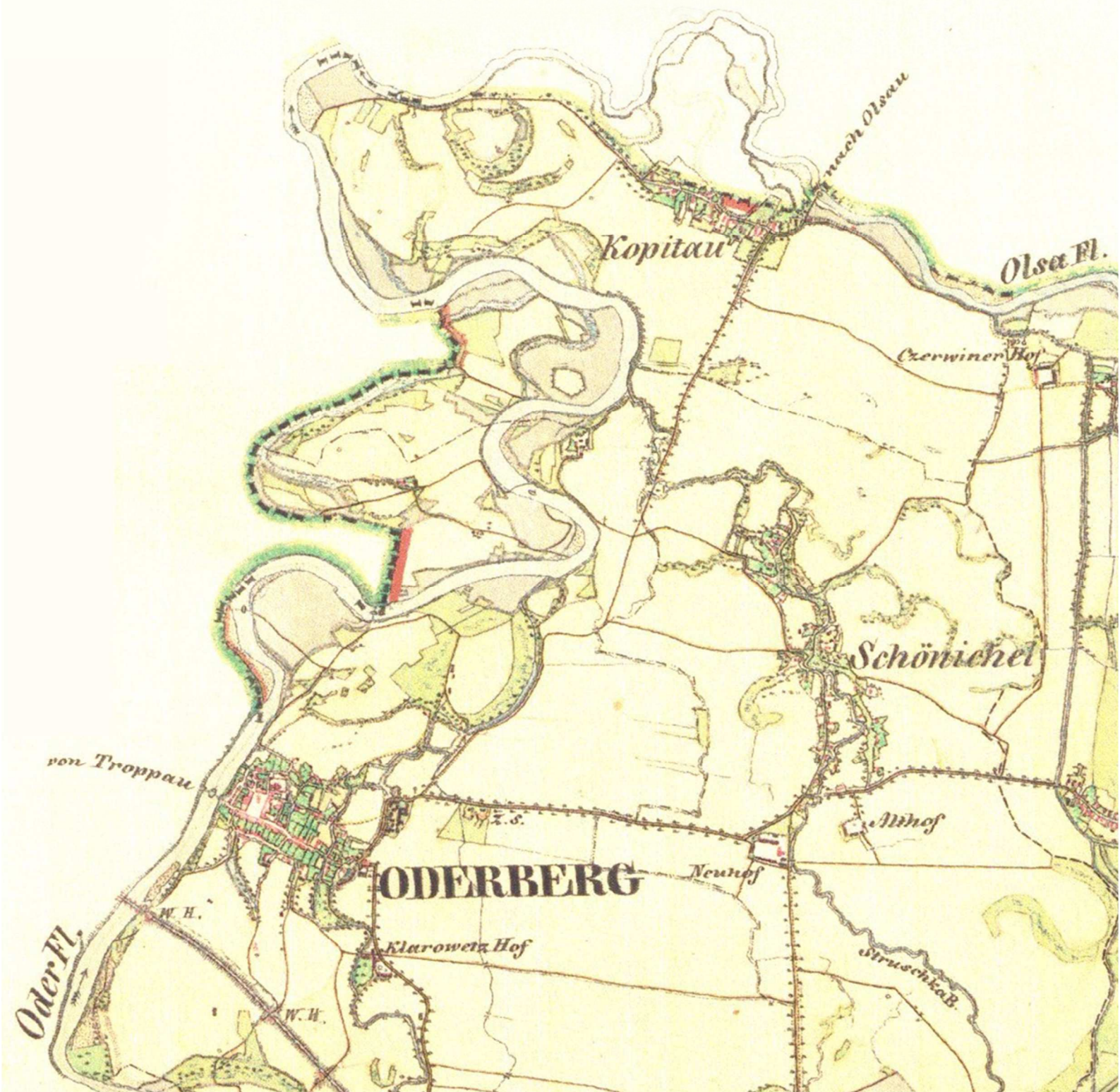
Ve vesnicích Šunychlu a Kopytově obývá nyní jen malá část obyvatelstva obce, neboť všechny přírůstek a rozvoj od let padesátých XIX. století připadá na vrub Bohumína nádraží. Pro osadu Šunychl nemám zvláštních dat, ale Kopytov veden je ve statistice odloučeně. Podle národnosti bylo roku 1921 v této vesnici a v obci rozdělení obyvatelstva takového:

Osada	Státní příslušníci Češi	Němci	Poláci	Zidé	Jiní	Cizinci	Dohromady
Šunychl	2416	3700	858	394	23	1977	9368
Kopytov	63	13	100	--	--	63	239
Celá obec	2479	3713	958	394	23	2040	9607

Podle náboženského vyznání dělilo se obyvatelstvo obce Nového Bohumína /Šunychlu/ dne 15. února 1921 takto:

Osada:	Rímsko-katol.	Evang.	Ceskoslov.	Israel.	Jiné	Bez vyznání
Šunychl	7657	496	180	--	724	179
Kopytov	237	--	--	--	--	2
Celá obec	7894	496	180	--	724	181

Historická mapa datovaná do období 1836 – 1852 na mapy.cz

Kopytov na soutoku

Olše

Řeka Olše o délce údolí 83 km je druhým nejvýznamnějším přítokem Odry z pravé beskydské strany povodí. Pramení v polské části Beskyd, nad horskou obcí Istebna, údajně ze sedmi vývěřů ve výšce 860 m.n.m. Asi 16 km od pramene překračuje státní hranice a pokračuje územím České republiky.

Průkopník moderní hydrologie Francouz Pierre Perrault už v roce 1674 v knize *O původu pramenů* velmi výstižně popisoval až mystickou důležitost pramenů řek. Mytologie opisuje

PRAMEN OLZY ŽRÓDŁO OLZY

ČISTOU MYSL A NEZKALENÝ PRAMEN

Určit pramen horské řeky vůbec nepatří k lehkým úkolům. Prameniště totiž vytváří síť drobných potůčků stékajících z několika stran. Na jaře se potůček z jižního svahu může jevit nejsilnější a nejdelsí a na podzim se stane nejslabším.

Obzvláště náročné je určit pramen řeky v Těšínských Beskydech, které jsou bohaté na dešťové a sněhové srážky. Zeměpisné určení polohy pramene Olzy znesnadňuje i mokřina, tzv. „mlaka“ – místo ve svahu, napité vodou jak houba, která postupně vodu vypouští. A takových mokřin je na východním svahu Pietraszonki spousta, jsou ve větší nadmořské výšce, tvoří silnější potůček, ale najít místo pro hrníček na vodu není. Pramen totiž musí vyjadřovat i určitou symboliku.

Pramenologem Olzy je sedmašedesátiletý bývalý horník Vladislav Kristen. Sám o sobě říká, že má 137 let, protože každý rok z jeho 35 let odpracovaných v dole se počítá třikrát. U pramene Olzy a v jeho nejbližším okolí byl už přes dvě stěkrát a hledání toho správného pramene se věnoval 10 let.

Foto pramene Olše z knihy Bronislaw Ondraszek a kol.: *OLZA*, Vydavatelství Beskydy, 2007

Odra

Pramen řeky Odry se nachází na území vojenského újezdu Libavá v nadmořské výšce 633m, pod Fidlovým kopcem. Upravený pramen je přístupný po červené turistické značce z vesnice Staměřice přes Kozlov a je možné jej navštívit také na kole. Řeka Odra je evropským veletokem a svou vodností zaujímá 27.místo v Evropě. Délka toku he 861 km, ale na území ČR jen 131 km. Nejnižším bodem řeky Odry na našem území je její soutok s řekou Olší v Kopytově – 195 m.n.m.

Soutok Odry s Olší

Ve druhé polovině 18. století nevytvářela ještě řeka Odra nad ústím Olše charakteristický hraniční meandr, ale větvila se do několika ramen. Linie koryta řeky Olše v té době, ve srovnání s členitou, modře zdůrazněnou hraniční čarou s pruským Slezskem, která s největší pravděpodobností kopírovala dřívější směr řeky (s výjimkou enklávy u obce Věřňovice), jednoznačně prokazuje značný přirozený pohyb koryta v důsledku silné břehové eroze.

O sto let později vypracovaná mapa zachycuje obě řeky, Odru i Olši, opět v nové poloze. Na Odře se již rýsuje známý meandr a Olše se místy posunula vlevo, hlouběji do tehdy rakouského území. Logickým důsledkem obdobných, často se opakujících situací na prusko-rakouských hranicích bylo, že už v 19. století se oba státy (i následné státní útvary) snažily o stabilizaci hraničních řek prokopáváním meandrů. K úspěšnému naplnění těchto snah došlo ovšem až ve 30. letech 20. století.

Pohyb řečišť, ke kterým za větších povodní dochází, byl samozřejmě v minulosti, stejně jako dnes, provázen záplavami přilehlého území. Je pak na místě otázka, co vedlo zakladatele Věřňovic (Willmersdorf), Kopytova (Koppitau), Šunychlu (Schönichl), Starého Bohumína (Oderberg) k tomu, že postavili svá obydlí a statky přímo do zatápné nivy? V případě Starého Bohumína, jehož centrální část kolem náměstí se nachází na zvýšeném běžně nezaplavovaném terénu, to byly zejména obchodní aktivity na tradičním přechodu či přívozu přes Odru (zprvu do Dolního Slezska, později Pruska). Obyvatelům ostatních obcí, žijícím se převážně zemědělstvím, i jednotlivým statkům se zřejmě asi vyplatilo být k obhospodařované půdě co nejblíže a tak občasně záplavy, které se ovšem neopakovaly každoročně, riskovali. Některé usedlosti zachycené na mapě z druhé poloviny 18. století v blízkosti řek však již na pozdějším zobrazení nenajdeme. Zvláště je toto patrné u obce Věřňovice (Willmersdorf). Severní část zástavby byla asi řekou odříznuta nebo zničena a zanikla.

Reprodukované mapové výřezy názorně dokumentují také úpadek rybníkářství a rozmach zemědělského hospodaření na přelomu 18. a 19. století a po napoleonských válkách.

Plošně největší rybník rakouského Slezska - Nerad s mohutnou hlavní a boční hrází i navazující rybníky, Bőzding, Trojan, Pilar a 7 dalších, byly kolem r. 1800 přeměněny na zemědělské plochy. Jejich napájení vodou z potoka Lutyňka a z Olše, od poměrně vzdáleného jezu v Doubravě, bylo zrušeno a nahrazeno systémem příkopů odvodňujících původní rybníční dno. Jen staré hráze porostlé mohutnými duby zůstaly do dnes. Na území horní části bývalé rybníční soustavy stojí dnes Dětmarovická elektrárna, plocha Neradu se má stát součástí průmyslové zóny Dolní Lutyně a územím mezi Odrou a starou rybníční hrází bude v dohledné době procházet dálnice D 47.

Ing. Otto Brosch

Ing. Roman Teuchner

Zpravodaj státního podniku Povodí Odry č.8

Nejnižší místo Slezska

3.01.2009 / rubrika: Nej- body ČR

Soutok řek Odry a Olše.

Zmíněný soutok s nejnižším bodem Slezska (nadmořská výška 193 m) se nachází severně od Bohumína nedaleko vesnice zvané Kopytov. Místní se na jméno Olše tváří velmi nevraživě a říkají jí Olza, stejně jako v Polsku. Do Polska je to odtud ostatně kousek, Olše i Odra jsou totiž hraniční řeky a tak výběžek, který vytvářejí, je zároveň výběžkem ČR do polského území. Z Kopytova je to k soutoku necelé 2 km, cesta vede z vesnice nejprve k bývalému hraničnímu přechodu a pak po zřetelné pěšině až na ostroh, který soutok řek vytváří. Hraniční přechod (brod) byl prý před povodněmi v roce 1997 sjízdný i pro osobní auta a zemědělské stroje, dnes ho lze přebrodit leda tak pěšky. Posledních 200 m k soutoku zahrnuje menší prodírání se křovím a podrostem, které ovšem v zimním období odpadá. Vlastní ostroh je ve svém závěru mimořádně úzký a vysoký přibližně 4 m nad běžnou hladinou obou řek a příkře se k nim svažuje, ne ovšem ke špičce, ke které se dá bez problémů sestoupit. Jsou zde nasypané velké kamenné dlaždice a ta nejzazší je oním nejnižším položeným místem, kam lze ve Slezsku šlápnout suchou nohou. Zhruba 15 m od špičky, v bezpečné vzdálenosti před povodněmi, je hraniční kámen II/1a; další dva hraniční kameny jsou na polské straně na levém břehu Odry a na pravém břehu Olše. Státní hranici tvoří středy obou řek. Ostroh je součástí přírodní památky Hraniční meandry Odry, takže při jeho návštěvě je na místě ohleduplnost. Místo lze s trochou nadsázky označit za jeden z „konců světa“ ČR a rozhodně stojí za návštěvu.

Soutok Odry a Olše

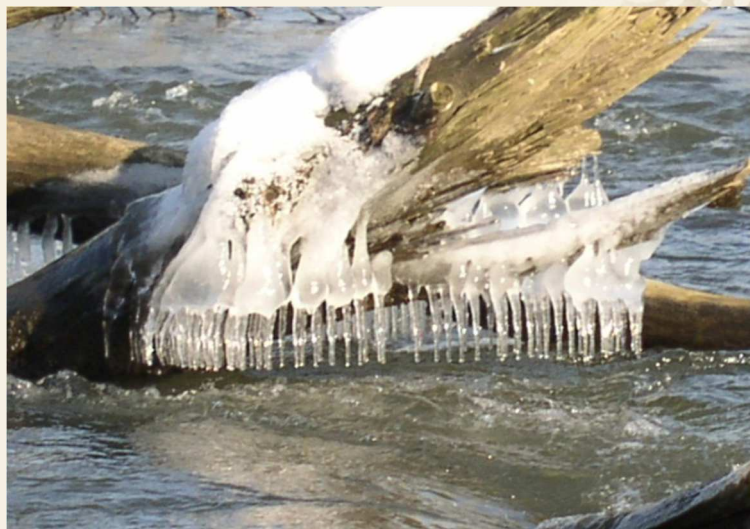
Přírodní památka Hraniční meandry Odry

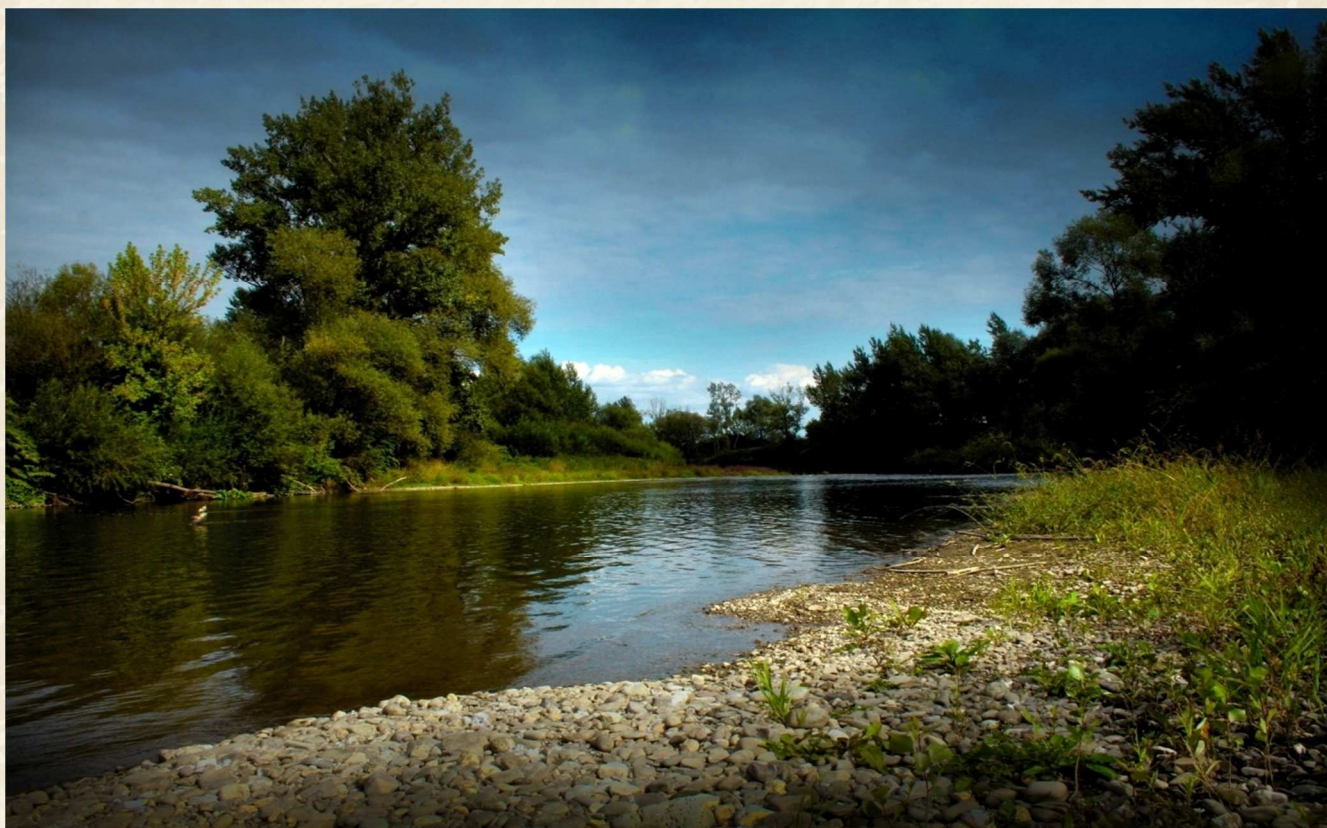
Přírodní památka Hraniční meandry Odry

byla vyhlášena 6. září 2006 nařízením Moravskoslezského kraje číslo 1/2006 s účinností od 1. listopadu 2006. Slavnostní otevření se uskutečnilo 25. května 2007. Jedná se o první vlastní přírodní památku, kterou kraj otevřel. Zatím je dostupná pouze pěšky z Bohumína, avšak kraj plánuje zřízení naučné stezky. Investice vložené do památky dosáhly 500 tisíc korun, každoroční údržba si vyžádá částku 50 000 Kč.

Předmětem ochrany přírodní památky je úsek meandrujícího toku řeky Odry na česko-polské hranici od soutoku s Olší po Starý Bohumín, lužní porosty navazující na vodní tok a stálé i periodické vodní plochy a evropsky významná lokalita Meandry Dolní Odry. Zvláště chráněné území o rozloze více než 126 hektarů se nachází v katastrálních územích Kopytov, Starý Bohumín a Nový Bohumín. Podél toku řeky Odry žije řada chráněných živočichů a rostlin. Hnízdí tu např. břehule říční (v roce 2005 zde bylo zaznamenáno 322 nor v jedné stěně a v roce 2006 po změnách koryta řeky způsobených vysokou sněhovou pokrývkou pak 1038 nor ve třech stěnách).^[1]

Ve střední Evropě unikátní rezervace obsahuje meandry, slepá ramena a tůně vzniklé neregulovanými korytotvornými procesy řeky. Zhruba sedmikilometrový úsek vodního toku mezi Starým Bohumínem a Kopytovem vytváří šterkové náplavy a lavice, čímž dochází k neustálé mírné změně státních hranic mezi Českou a Polskou republikou. Území je součástí soustavy Natura 2000 jako evropsky významná lokalita. Vyhlášení meandrů zvláště chráněným územím navrhli vědci ze Světového fondu na ochranu přírody, kteří mapovali povodí Odry před deseti lety. Polsko svou část pásma za chráněné území vyhlásilo již dříve.

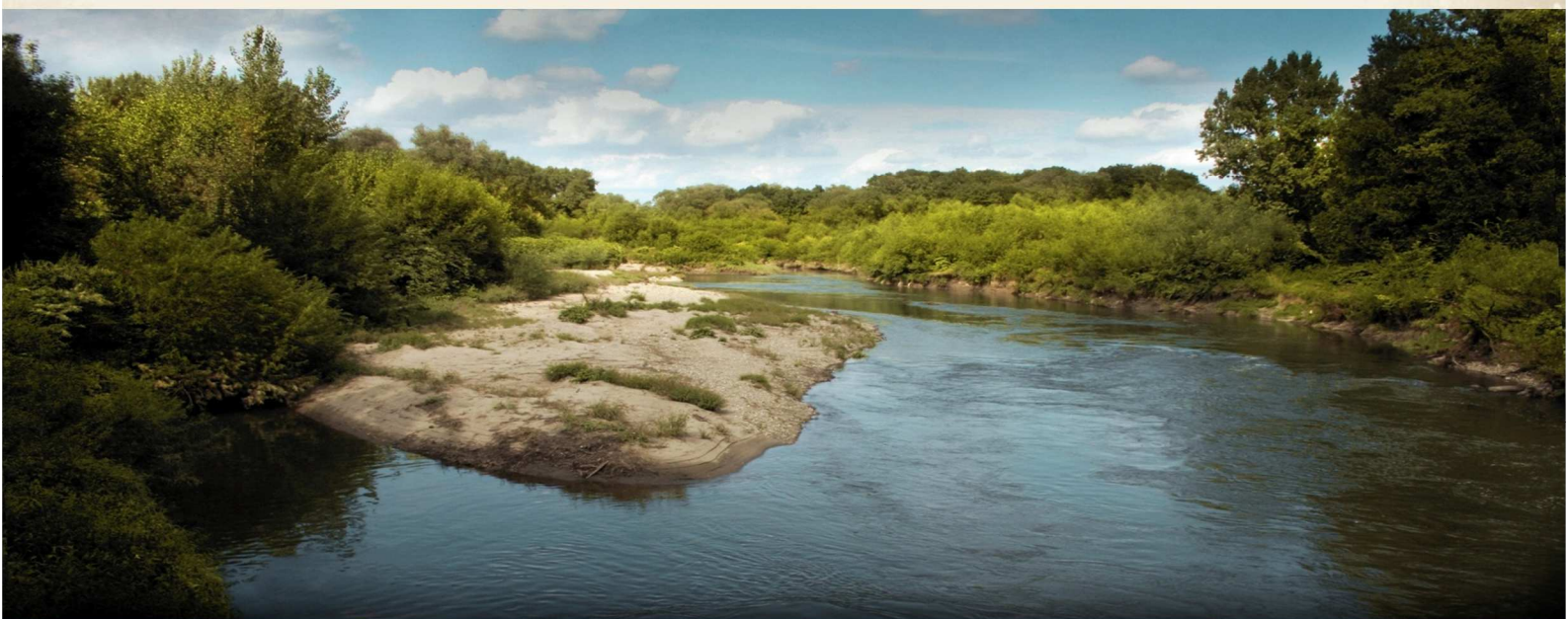

**Chráněné druhy žijící
v přírodní památce**

- bobr evropský
- jezevec lesní
- vydra říční
- orel skalní
- ledňáček říční
- škeble rybničná
- velevrub malířský
- kuňka žlutobřichá
- rosníčka zelená
- leknín bělostný

Kopytov na hranici

Příznivci historie zachránili vzácný hraniční kámen

Nadšenci z řad historiků zachraňují unikátní hraniční kámen.

FOTO JIŘÍ SPÁČIL

Bohumín • Nadšenci z řad historiků našli před několika dny na břehu meandrující řeky Odry unikátní hraniční kámen. Vzácný artefakt pochází z 18. století a sloužil k označení průběhu státní hranice vytyčené hraničním recesem (Grenz Recess) v roce 1742. „Kámen je bez třiceti centimetrů vysoký téměř dva metry. Zkoumáme jeho minulost a komu vlastně patří, protože bychom byli rádi, kdyby mohl zůstat v Bohumíně“ poznamenal bohumínský hledač záhad Jiří Spáčil. Nebyť všímavého nálezece a několika nadšenců, hrozilo, že vzácný kámen bude navždy ztracen, protože řeka neustále ukusuje břehy a mohl být odplaven. (vit)

Hraniční kámen s císařskou korunou byl nalezen v roce 2004 na soutoku Odry a Olše. Pochází z roku 1742; rok 1883 byl do kamene vyražen až dodatečně při změně hranic. K vidění na náměstí Sv. Floriána, Kopytov.

Bohumín se svým okolím původně náležel k Ratibořskému knížectví, později byl centrem samostatného stavovského Bohumínského panství, jehož území bylo roku 1742 rozděleno mezi Habsburskou monarchii a Prusko. Česká část tohoto panství dnes již celá náleží k městu Bohumín a tvořila ji katastrální území Kopytov, Nový Bohumín, Pudlov, a Starý Bohumín. V rámci Habsburské monarchie bylo Bohumínského panství administrativně začleněno do Těšínského okresu tj. Českého království. 1. května 1847 pak do Bohumína dorazil první vlak. Od roku 1919 náležel Bohumín k Československu... V roce 2004 byl navíc v blízkosti Odry v místní části Kopytov objeven hraniční kámen z doby Marie Terezie.

<http://www.portalbohumin.cz/>

Celý soudní okres je součástí bývalého knížectví a později kraje těšínského v zemi Slezské. Po urovnání českopolských sporů o Těšínsko přiřčen byl dne 28.července 1920 celý zdejší soudní okres Československé republice. Zůstal ovšem okresem pohraničním, jak jím byl již od r.1742 po zabrání většiny Slezska pruským králem Friřichem Velikým. Po světové válce setkávají se dokonce na pomezí zdejší obce hranice tří států: Československé republiky, Polska a Německa. Styčný bod tohoto trojmezí je severozápadně od vsi Kopytova, při soutoku řek Odry a Olzy, v ostrohu obou těchto řek na naší straně, v místě určeném průsečíkem souřadnic 49°56'50,4"s.š. a 18°20'23"v.d.G./t.j. podle Ferra 36°00'08,5"/.

Kronika Nový Bohumín, 1925, Zemský archiv Opava

Bohumín-nádraží, dne 17. září 1921.

Čís. 3905.

Bohumín-nádraží, dne 17. září 1921.

P r o h l á š e n í :

Jako přístaviště člunu, který má přechod přes řeku Olši v Kopytově prostředkovati, zamýšlí obec Šunychl Kopytov použití pobřežní parcely čí. 458, patřící státní správě vodních staveb a zvláště na tom místě se nacházející pobřežní stavbu.

Ježto vroční inspektorát pohraniční a finanční stráže v Opavě výnosem ze dne 23. dubna 1921 čí. 2474 povolil držení člunu ku přejezdu, vyjádřuje se obec Šunychl Kopytov proti státní správě vodních staveb následující závazky převzetí:

1./ Obec Kopytov smí pověřiti převoz člunu přes řeku jenom úplné spolehlivému a s obsluhování člunu obeznalému převozníkovi, jehožto jméno budiž svého času státní správě vodních staveb sděleno.

2./ Obec Kopytov vázne za veškeré škody, které na pobřežních stavbách používáním člunu povstanou a jest povinna opravu zamýšleného přístaviště jakož i soudních pobřežních staveb po 4 m vzdušně a dolů na vlastní náklad převzít.

3./ Obec Kopytov se zaváže dotýčné udržování práce vždy dle pokynů státní správy vodních staveb provéstí vztahem této správě všechny výlohy, které jí vzejdou za udržování přístaviště a soudních částí staveb nahraditi.

4./ Obec Kopytov jest povinna za používání uvedené parceli státní správě vodních staveb počátkem každého roku zaplatiti do berního úřadu v Bohumíně-městě uznávací činší ve výši 5 K ročně.

Podepsano na základě usnesení správní komise obce Šunychlu

V dalším dokumentu z 24.1.1922, vydaném Okresním hejtmanstvím ve Fryštátě, se rozšiřují podmínky pro povolení převoznictví v Kopytově takto:

- Převoz se povoluje výhradně zemědělcům a zemědělským dělníkům za účelem vykonání polních prací
- Převoz je možný jen v denní době v květnu, červnu a červenci od 5:00 do 22:00, v srpnu od 4:00 do 21:00 a v září a říjnu od 5:00 do 20:00
- Přepravené odoby nesmějí s sebou vézt či nést předměty k vývozu nebo dovozu přes hranice zakázané
- Každé zneužití převozu k podloudnictví má za následek okamžité uzavření přechodu.
- Obec má převozníka oznámit a zaplatit přiměřenou kauci.
- Člun má mít vyznačen ponor a počet osob, které smí převážet.

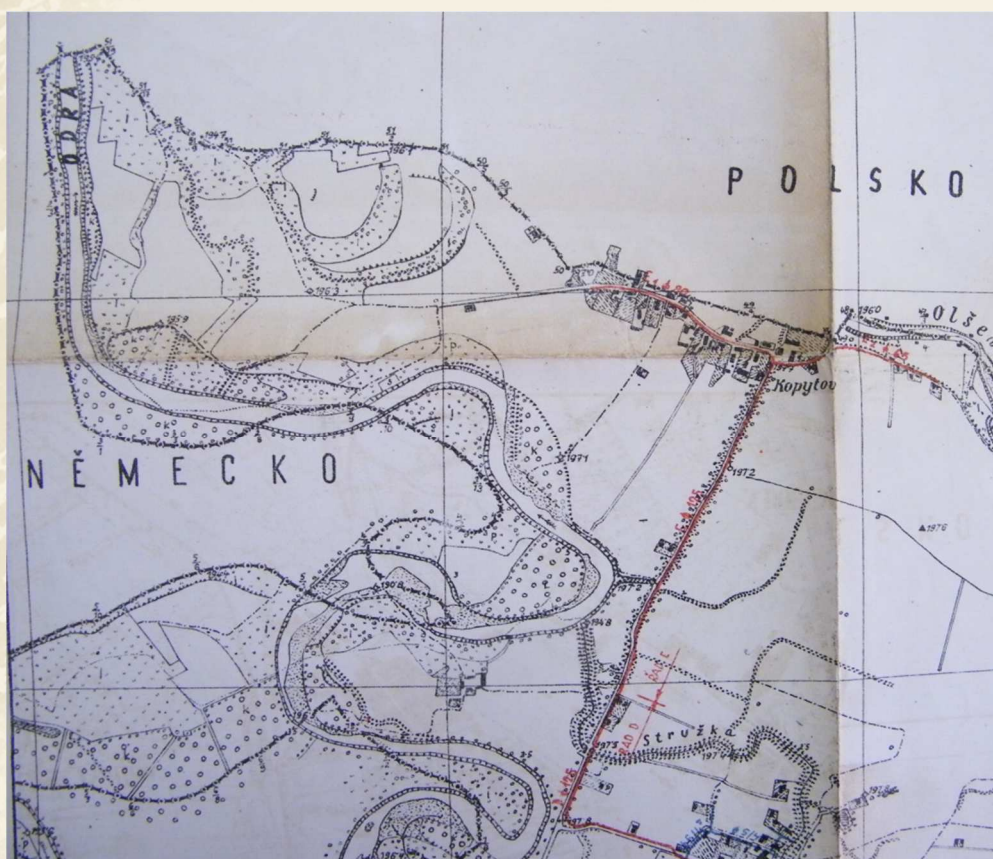
Červín (Červiná) na okraji Kopytova

Okrajová část Bohumína na katastru Kopytova, dříve malá zemědělská usedlost. Před druhou světovou válkou bylo na této malé usedlosti chováno velké stádo ovcí. Na tomto malém statku, který patřil pod statek v Lutyni Neradu, bydlely 2 rodiny. Celé stavení bylo při okupaci v roce 1944 bombardováno. V 50 letech na tentýž místě byla ŽDB vystavěna čistička užitkové vody z Olše pro ŽDB Bohumín. V současné době na této samotě bydlí 3 rodiny, rovněž místní jsou zaměstnanci této čističky, která je dnes částečně na území Skřečoně.

Podpsaní majitelé pozemků jakožto uživatelé řešeného člunu a převozu zavazují se tímto pro sebe a své právní nástupce, že obci Šunychlu Bohumíně nádraží s Kopytovem ručí za veškeré náklady, které by tuto obec ze shora uvedeného právního poměru mohly ztížit.

Kopytov, dne 17. září 1921.

Bohumín Okrajová část
Josef Chalich
Klas
Jan Štorma
Jan Štorma
Waldorf
Frank Kalisch
Kalich
Frank
Frank
Frank

Mapa z období 1. republiky ukazuje Kopytov na pomezí tří států.

Hranice. --- Ke Kopytovu náleží severní díl při řece Olze, ale také na levém břehu Odry uprostřed pruského území je v inundační poloze mezi starým a novým řečištěm Odry osamělý kus kopytovské půdy. Řeky Odra a Olza netvoří zde hranici přesně svým dnešním tokem, nýbrž

státní hranice jde opodál břehů buď na naší nebo na pruské či polské straně. Průběh hraniční linie sleduje tu totiž ještě bývalý říční tok. Některé parcely kopytovské ocitly se tímto způsobem na pruském území a říkalo se jim mezi domácím lidem "císařský pole pod preuskou dovkou" /dávku, daní/. Rovněž na levém břehu Olzy probíhají státní hranice těsně podél vesnice Kopytova a nikoliv podél řeky, takže některé parcely dnes polské a dříve pruské vesnice Olzy jsou na naší straně. Ani trojmezí bod není těsně při soutoku řek, nýbrž asi o 220 m jižněji při řece Odře. Přesněji možno se o této komplikaci hranic poučiti na plánu arey obce.

„Československo-polský spor o Těšínsko ... vedl se mezi těmito státy od roku 1918 do roku 1958. Vrcholil v letech 1918 až 1920 a v roce 1938. S konečnou platností byl ukončen až československo-polskou smlouvou z roku 1958.

...Po krátkém vojenském střetnutí rozhodla 28. července 1920 konference velvyslanců ve Spa o rozdělení sporného území mezi oba státy. V roce 1938 Polsko východní část české části Těšínska vojensky obsadilo a anektovalo. Po druhé světové válce se hranice vrátily do stavu před polským obsazením. Spor byl ukončen uzavřením smlouvy o vzájemných hranicích v roce 1958.“

cz.wikipedia.org

„...Společné československo-polské státní hranice, které mají délku 1310 km, probíhají značně členitým terénem a z jedné čtvrtiny je tvoří hraniční vodní toky. Jejich průběh je stanoven Smlouvou mezi Československou republikou a Polskou lidovou republikou o konečném vytyčení státních hranic, podepsanou ve Varšavě dne 13. června 1958 (...)

Podle článku 7 Smlouvy o právních vztazích uskutečnila Stálá československo-polská hraniční komise (...), v letech 1976 až 1983 první společné přezkoušení průběhu československo-polských státních hranic na hraničních vodních tocích. Z přezkoušení vyplynulo, že ode dne, kdy Smlouva o konečném vytyčení státních hranic vstoupila v platnost, došlo na hraničních vodních tocích k 557 náhlým přirozeným změnám polohy koryt hraničních vodních toků (...)

Při projednávání náhlých přirozených změn polohy koryt hraničních vodních toků Hraniční komise konstatovala, že z technických i ekonomických důvodů není možné je uvést do původního stavu a navrhla provést odpovídající změny průběhu československo-polských státních hranic...”

*Z důvodové zprávy k ústavnímu zákonu 169/1988 z 9.11.1988,
o změnách státních hranic na hraničních vodních tocích s Polskou lidovou republikou*

V současné době není přechod v důsledku povodní k přecházení vhodný. V místě přechodu se plánuje výstavba lanové lávky.

Lanový most přes Olši

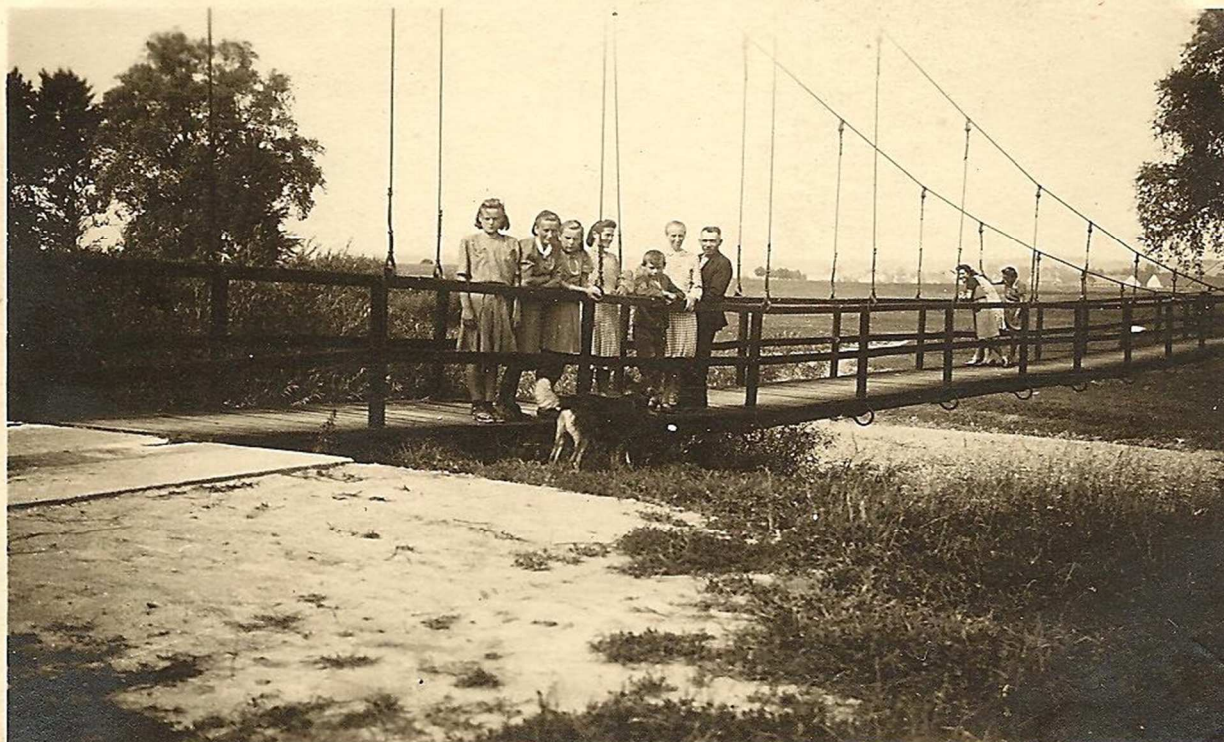

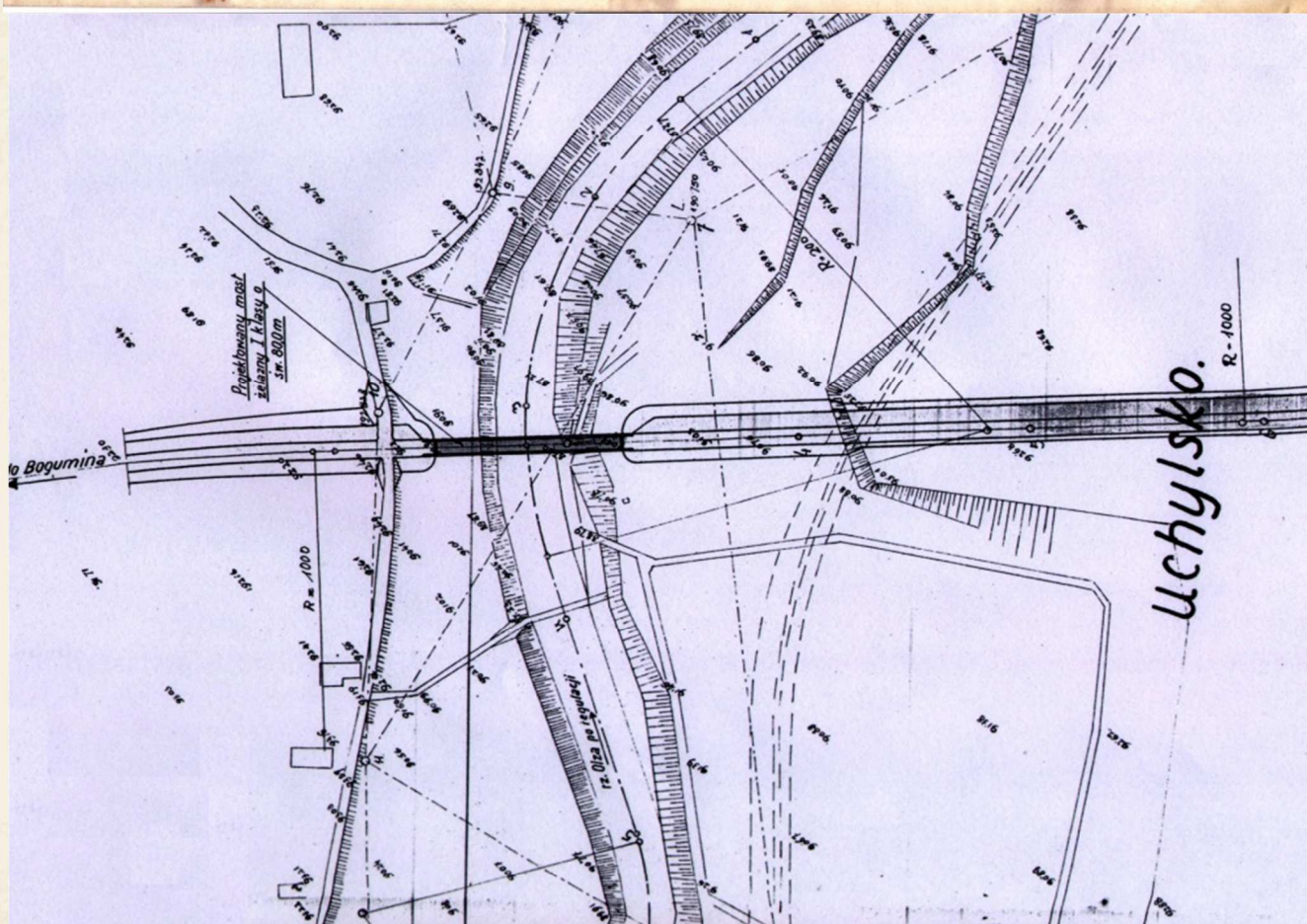
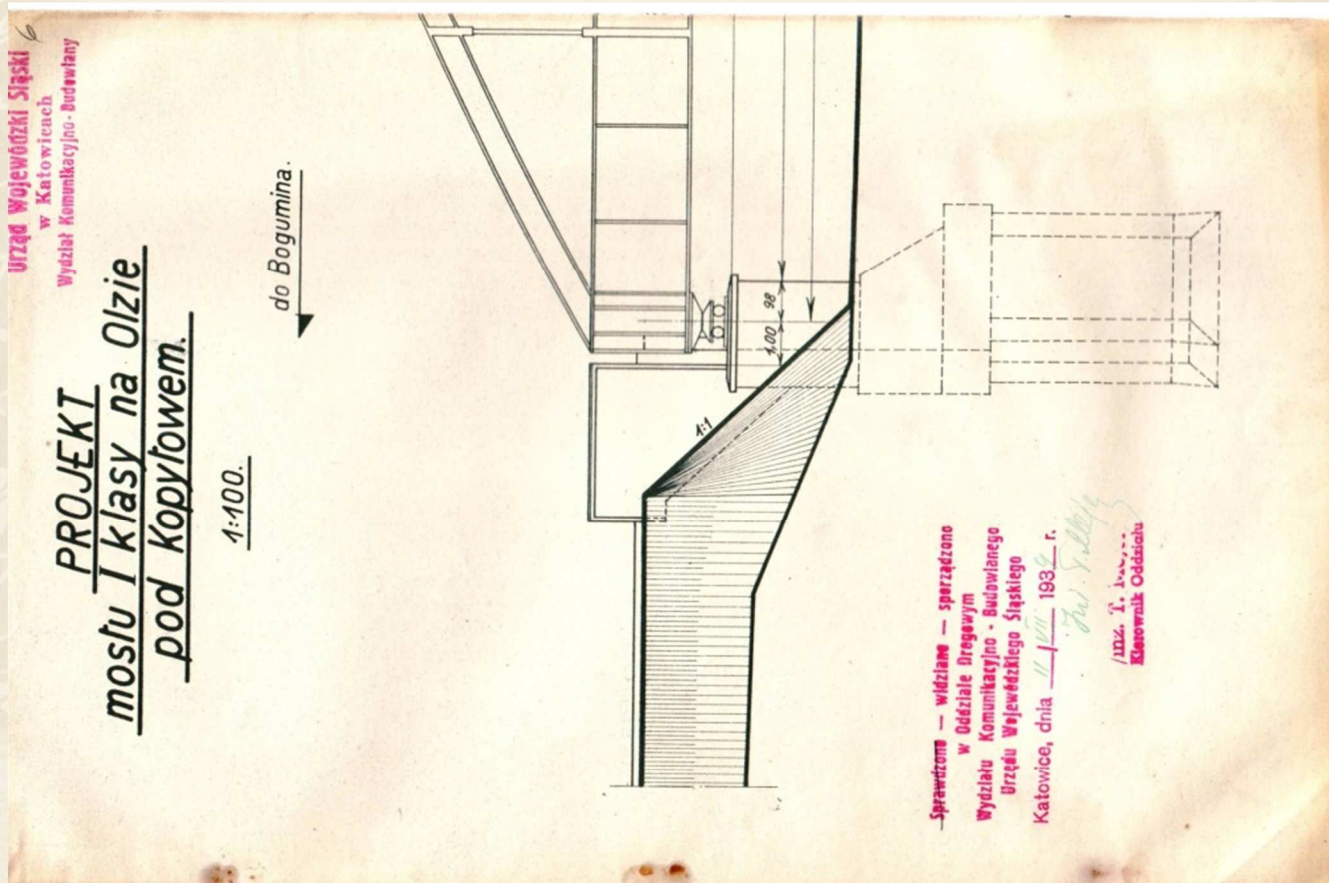
Foto lávky přes Olši - foto z roku 1938, lávka byla za druhé světové války při okupaci německého vojska stržena, na fotografii jsou místní lidé.

Pozůstatky lanového mostu jsou na Olši patrné dodnes v místě zvaném Kamenec.

V době okupace německé vojsko postavělo asi 100 m proti proudu železobetonový most pro přejezd válečné techniky. Tento most byl během závěrečných operací těsně před osvobozením zničen. Fotky mostu se nepodařilo dohledat. Na obou stranách řeky jsou doposud patrné betonové patice mostu.

Situační mapa z roku 1939 plánovaného nového mostu v Kopytově na cestě Bohumín – Rogów
 Nezrealizováno

Pro lávku přes Olši se připravuje projektová dokumentace

KOPYTOV (ČR) / GORZYCE (PL) – Plánovaná lávka přes Olši, jenž spojí český Kopytov a polské Gorzyce, získá do září letošního roku jasnější obrysy. Česká a polská strana společně vybrali projektanta i firmu, kteří teď pracují na zhotovení projektové dokumentace. Český Bohumín a polské Gorzyce na ni získaly dotaci z fondu mikroregionu Těšínské Slezsko.

Náklady na pořízení dokumentace dosahují na české i polské straně dohromady téměř 840 tisíc korun, 85 procent částky pokryje získaná evropská dotace. „Projekt zamýšlené lávky jsme pojmenovali Máme k sobě blíže aneb lávka pro pěší a cyklisty přes Olši. Projektová dokumentace nám pomůže upřesnit náklady na vybudování jak lávky, tak příjezdové komunikace. Výsledkem bude dokumentace pro územní rozhodnutí a dokumentace pro stavební povolení a pro realizaci stavby,“ informoval Lumír Macura, vedoucí organizačního odboru bohumínské radnice.

Lávka má stát v místech současného brodu přes Olši v bohumínské části Kopytov. Náklady se budou pohybovat odhadem kolem 20 milionů korun a Bohumín společně s Gorzycemi budou na realizaci žádat o dotace z evropských fondů. Lávka by se mohla začít stavět nejdříve v roce 2010. „Stavbu už v předstihu přiblíží propagační předměty, které vydáme ještě v letošním roce, opět s podporou evropských peněz,“ uvedla Věra Vzatková ze stavebního odboru městského úřadu.

Lukáš Kania

Dne 11. září 2008 se v sídle české části Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński v Českém Těšíně konalo 1. zasedání Euroregionální řídicího výboru Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński Operačního programu přeshraniční spolupráce ČR-PR 2007 - 2013.

Projekt Máme k sobě blíže - "Lávka pro pěší a cyklisty přes Olši"
(studie a projektová dokumentace) byl schválen:

Celkové náklady: 24 085,00 EUR

Dotace ERDF 85 %: 20 472,25 EUR

Spolufinancování Bohumín 15 %: 3 612,75 EUR

www.mesto-bohumin.cz

1813. Byla velká povodeň řeky Odry, při níž tato změnila na několika místech své řečiště.

Roku 1924 hořelo v továrně na smůlu.

Dne 3. června 1925 řádila v obci za bouře prudká větrná smršť, rozmetala stodolu a zabila v ní dva lidi.

P o v o d n ě . --- Velké povodně postihly obec, zvláště vesnice Šunychl a Kopytov dne 14. a 15. července 1879, dne 5. a 6. srpna 1880 a dne 26., 27. a 28. července 1881. Natropené škody shlédl zemský prezident slezský Alexandr von Summer i jiní zástupcové úřadů a uspíšili stavbu ochranné hráze podél řeky.

Později opakovaly se povodně řeky Odry a Olzy v letech 1897

Kronika Nový Bohumín, 1925, Zemský archiv Opava

Povodně

Obec Kopytov, ležící na soutoku řek Odry a Olše, je povodněmi sužována zřejmě od nepaměti. Již od jejího založení bezpečnost obce v tom směru nebyla nejspíše příliš vysoká, celkově nižší dřívější životní úroveň nebyla zřejmě však vždy tak citlivá na škody z povodní, jak je to vnímáno dnes. Zabezpečení území obce před povodněmi je přibližně stejná, jako před 130 lety, kdy Odra pod soutokem s Olší na pruském území již byla regulována a krajem tehdy proběhla ničivá povodeň v r. 1880. Mapa záplavy povodně (viz obr. 1 - modrý okraj), která byla poté úřady vydána, ukazuje, jak rozlivy postihly obec a její okolí, a že jejich rozsah byl srovnatelný s rozlivy katastrofální povodně r. 1997 (červený okraj).

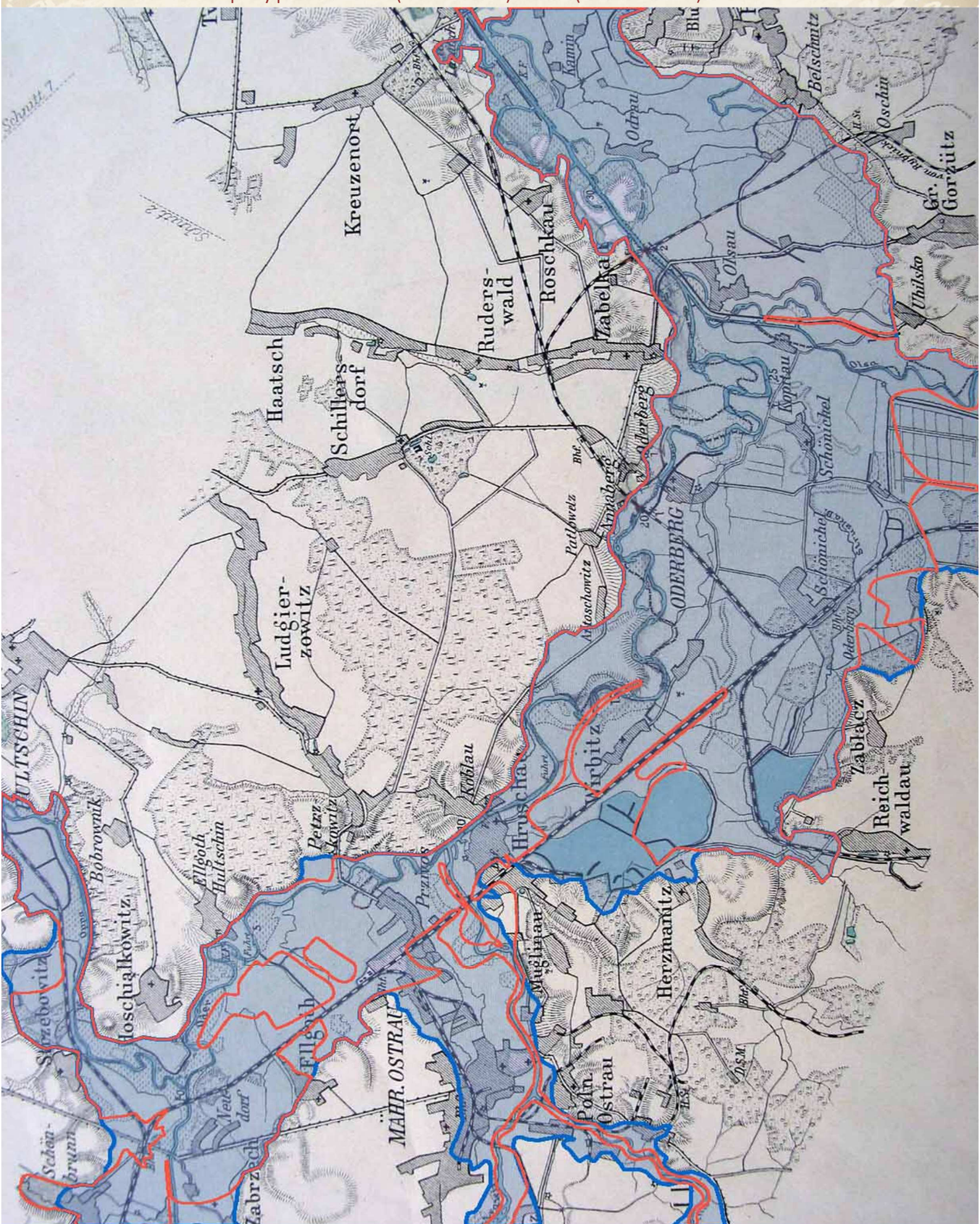
Již v polovině minulého století se připravovala v rámci celkového rozvoje Ostravska a pro zlepšení povodňové situace navazující soustavná regulace Odry, která měla ochránit nejen Kopytov (odtud její zaužívání a tradiční název: „Úprava Odry v úseku Kopytov – Svinov“), ale zejména k ní přilehlé území Ostravské aglomerace. Ta však pro nedořešení problémů mezi Polskou republikou a tehdejší ČSR v hraničním úseku řeky mezi Bohumínem a soutokem s Olší byla nakonec v nejsevernější části zkrácena, takže ke změně stavu v prostoru Kopytova nedošlo.

Povodeň z roku 1880 je průtokem i hladinou srovnatelná s povodní z roku 1997. V kronice města jsou zmínky o povodních z roku 1902, kdy vydatně pršelo 10 dní, v té době bylo na Lysé hoře v Beskydech naměřeno 514 mm srážek.

Povodně 1997 – pohled na zatopenou cestu od Janczara k Mlynkecům

Obr. 1 Rozsah záplavy povodně 1880 (modrá křivka) a 1997 (červená křivka)

Druhá největší povodeň na řece Odře byla v roce 1903, kdy přšlo v kuse 7 dní s kulminujícím průtokem 1500 m³/s. Dále pokračovala série povodní v krátkém časovém intervalu 1937, 1939 průměrný průtok měřený na řece Odře dosahoval 1100-1400 m³/s. V roce 1940 zasáhla nejen Kopytov, ale celé Bohumínsko a údolí dolní nivy Odry povodeň dvakrát, a to 19.5. a 31.5.

Dále byly zaznamenány povodně na obou řekách v roce 1966, 1970, 1972, 1974, 1975. V roce 1977 přišla povodeň hned dvakrát za sebou: 1.-5.8. a vzápětí 22.-26.8.

Na řece Olši byla jedna z největších povodní v roce 1985, která trvala od 7. do 10.8. V té době kulminovala Olše ve Věřňovicích na průtoku 830m³/s. V Kopytově u bývalého obchodu na cestě bylo 1,3 m vody, byl tam tak velký proud, že naproti obchodu v plotě byla proudem Olše přitlačena srna, kterou hasiči museli na loďce zachránit. Voda přišla tak rychle, že Kopytov byl během 2 hodin odříznut od světa. Prodavačky z obchodů a spousta místních občanů byli evakuováni hasiči pomocí člunu.

Po 11 leté prodlevě 8.9.1996 opět udeřila povodeň na řece Olši ráno kolem 8.hodiny. Olše začala od soutoku zaplavovat Kopytov, po 12.hodině voda začala opadávat. Výška hladiny v Kopytově dosahovala 50 cm. Povodeň byla důsledkem enormních srážek v Beskydech na Šanci v období 6.-8.9. – 181 mm.

Největší doposud zaznamenaná povodeň přišla v červenci v roce 1997, kdy začalo v Beskydech a Jeseníkách pršet 4.7. a přestalo 9.7. Do Kopytova vtrhla voda 6.7. po půlnoci, kdy se tlačila od soutoku. Nad ránem Odra zaplavila nejnižší osídlený dům č.p 56. Ještě v 5:10 stihl silnicí projet šichtový autobus, ten u přístavu projížděl v 20 cm vodě. Do hodiny byl Kopytov celý pod vodou. Největší denní srážková činnost byla 234mm na Lysé Hoře. Za 6denní vydatné srážkové činnosti spadlo v Beskydech na Šanci 602mm, na Lysé hoře 586, Morávce 513 a v Jeseníkách na Pradědu 454mm. Tyto vydatné srážky způsobili katastrofální povodeň. Na řece Odře proběhla kulminace s průtokem 2160m³/s. Tato povodeň byla klasifikována jako 200-300letá voda. Je zajímavé, že na řece Olši ve Věřňovicích byla v roce 1997 jen 20letá voda s průtokem 673m³/s – srovnej s povodní a průtokem z roku 1985 (830 m³/s).

Průměrná výška vody v Kopytově se pohybovala kolem 1,5m. Na nejnižší osídleném místě v Kopytově bylo naměřeno 2,5m. Tato povodeň motivovala místní obyvatele k obnovení činnosti hasičského sboru dobrovolníků. Znovuzakladateli byli Tomáš Basista, bratři Mlynkecové, VlastimilKaleta, Radim Masný, Martin Masný, Zdenek Mádr, Tomáš Salamon a Tomáš Ferfecki.

Po 13 letech opět udeřila velká voda 17.5.2010. Na řece Odře kulminovala na průtoku 1100m³/s na 20leté vodě. Zato na Olši byl zaznamenán největší průtok od samotného měření kolem 1000m³/s. Poprvé místní občané viděli, že Olše je silnější a teče přes vesnici do řeky Odry. Tato povodeň byla ojedinelá tím, že Kopytov netopila jen Odra a Olše jak bývalo po staletí zvykem, tentokrát po výstavbě povodňových valů kolem Šunychlu došlo k tomu, že potok Lutyňka začala zatápět pole od Červiné po Kopytov ještě před vybřežením Olše. U bývalého obchodu dosahovala voda výškou 1m, u nejnižší položeného obydlí na konci Kopytova u č.p.56 dosahovala Odra výšku 1,2m. Voda tak zaplavila i místní hasičárnu, ve které dosahovala výška vody 40cm. V samotném Bohumíně od 16.5.-14.6 spadlo 246mm srážek. Místní hasiči evakuovali 8 osob a několik domácích zvířat na vyvýšené místo, pomohli s evakuací nemocnice ve starém Bohumíně, dobytku v Pudlově a evakuovali desítku osob z vedlejší vesnice Šunychlu.

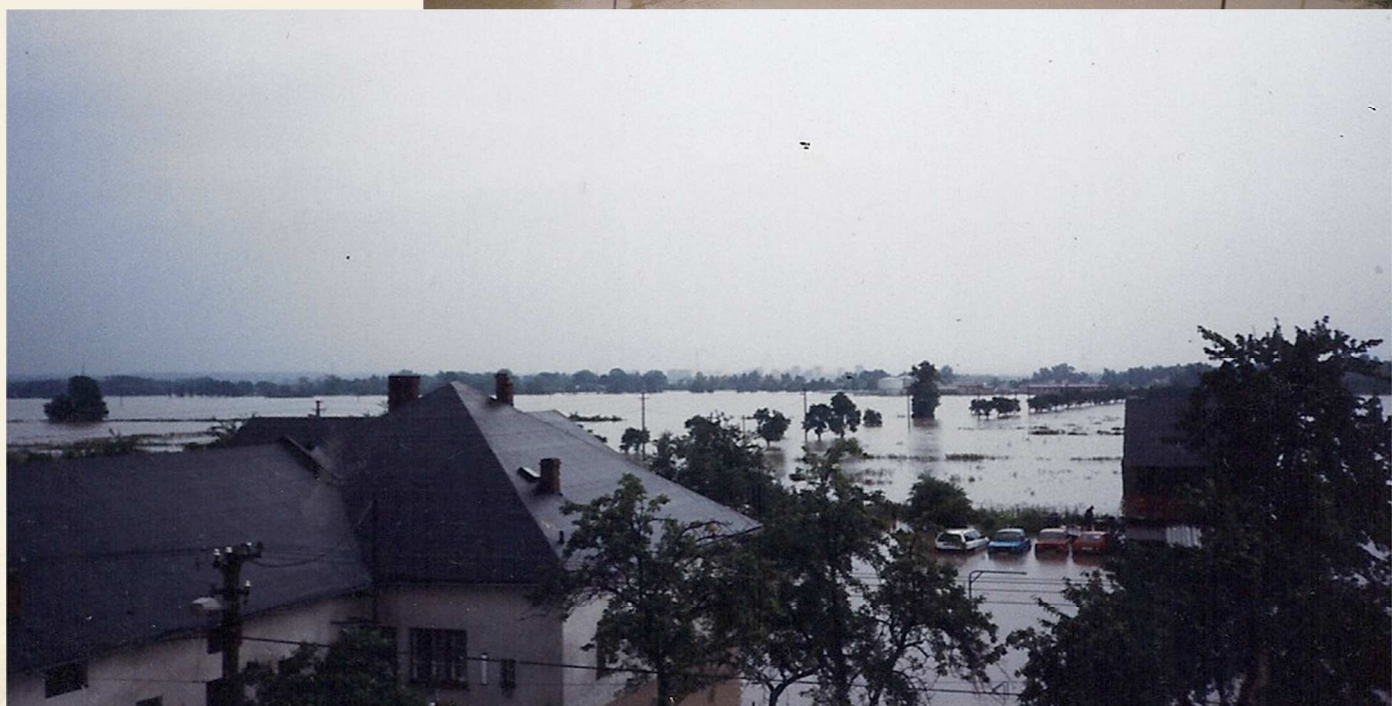
Informace z publikace Povodí Odry a městské kroniky

Povodně 1997 - pohled na zatopený Kopytov, v místech nad bývalým obchodem vrtulník monitoruje zatopené území, později spouští humanitární pomoc, foto pořízeno v době maximální hladiny:
u bývalého obchodu 1,5m
u Basisty v té době 2m
u Mlyneců 2,5m

Povodně 1997 - pohled z balkonu Ericham Masného-pohled na zatopené území Kopytova včetně příjezdové komunikace

Povodně 2010 – pohled k náměstí Sv. Floriána

Hasiči teprve před 2 dny získali záchranný člun...

Povodně 2010 v Kopytově – dole základna humanitární pomoci v hasičské zbrojnici SDH Kopytov

Následující text je nezkrácený překlad článku, který v roce 1966 vyšel v rubrice Objev svůj kraj v deníku Glos ludu. Článek popisuje nejstarší historii Kopytova včetně dalšího výkladu původu názvu osady, zmiňuje pozadí bombardování Kopytova na konci dubna 1945 a nastiňuje život v obci v polovině 60.let 20.století.

KAŽDÉMU KOPYTO

Předpokládám, že polovina čtenářů tohoto časopisu nemá vůbec ponětí o nějakém Kopytově.

Jednoho z mých známých napadlo:

„To je ta vesnice, kde před několika lety nějaký zločinec zavraždil mladou ženu?“

Soused ho opravil:

„Ne, to se stalo v Koblově...“

„Ano, ano, už si vzpomínám. Ale to bylo také v okolí Bohumína.“

•

Není lehké přiznat veřejně, že jsem se vypravil do Kopytova poprvé v životě. Nejdřív jsem se však stavil u občana Podeszfy v Šunychlu. Byl mi potom průvodcem i informátorem. Říká:

„Na poslední obvodové poradě PZKO upozorňoval redaktor Mamoň, že je třeba spolupracovat s *Glosem*. Následující den se mi shodou okolností dostal do rukou ústřížek ze Zemědělských novin, kde čtrnáctiletá Daniela Machaczek napsala do ankety „Jak znáš svou obec“ o Kopytově. Tuto informaci jsem rozšířil a poslal do redakce.“

Když jsem to četl, napadlo mě: materiál přesně pro rubriku Objev oblasti. A přijel jsem.

•

Machaczkové (podle matriky, ale Machoczkové v hovorové řeči) bydleli v domě, usedlosti č.17 (celkem bylo v Kopytově 32 domů a 124 obyvatel; dětí čím dál méně: mladí utíkají do družstevních nebo podnikových bytů v Bohumíně). Dcera Daniela se zrovna vrátila ze školy, otec z práce v JZD (přestože má diplom a titul JUDr., je z něj zemědělec každým coulem) a matka se starala o hospodářství.

Prohlížím na stole položenou soukromou kroniku JUDr. Rudolfa Machaczka a současně poslouchám zajímavé historky osady ležící na soutoku Odry a Olše. Řeč má jadrnou, o tématu mluví se zaujetím. Do řeči se mu mísí hornoslezské výrazy ve stylu „podej mi ta pilka“.

Na 17. a 18. stránce kroniky, kterou začal psát v roce 1950, čte 58 podpisů, jsou to „křestní otcové“ místní kaple, na kterou vybrali 50 tisíc Kčs (v předreformní měně) s cílem obnovit ji po válečném zničení. Na 62.straně se popisuje katastrofální krupobití s vichřicí, která se rozpoutala 1.7.1957 na 20 minut. Jako člověka sžitého s půdou jej nejvíce zajímá počasí a úroda. Zaznamenává také křtiny, pohřby a celkové soužití lidí, kteří se všichni znají skrz naskrz a většinou jsou spolu spřízněni. S humorem popsal krádež (z žertu) vepře u Kaliszů, těsně před svatbou v rodině; lup se potom našel v hasičské zbrojnici a byl zapit vodkou.

Rudolf Machaczek se rád vrtá v historii, která mu hodně prozradila.

więcej pola i prawo sprzedawania wódki (tytuł wraz z prawami Erbrichta, który później przeszedł na ród Krakówków, został zniesiony w 200 rocznicę nadania, w roku Wiosny Ludów; o Erbrichtrze Krakówce czytamy jeszcze na pomniku cmentarnym w Starym Boguminie.

stały tylko fundamenty i fotografie. Dziś można się dostać do Polski ze St. Bogumina przez punkt graniczny w Chołupkach.

— Stąd i do Niemiec było przed wojną blisko, prawda?

Wynik niszczycielskiej wojny.

— Hitlerów Geburtstag był we czwartek. Niemcy porozwieszali wszędzie chorągwie a w sobotę rano już u nas byli Rosjanie. Drogi otworzyły im katusze, które w pewnym czasie grały cztery godziny. Jak kazali się ewakuować, pozbierała cenniejsze rzeczy, w tym i te fotografie. A mama mówiła: »Dziewcze, gdybyś lepiej wzięła ze sobą chleba...«

W fotografiach odbite młode lata. Niektóre pożółkłe, ale wszystkie jednakowo drogie sercu.

— Staro koza nóm zabili, zostały dwa kozłeta na zagrodzie. Z jednego wyrosła potem dobro koza, frontową my ją nazywali, ta miała mleka!

KAŻDEMU KOPYTO

— W tak małej osadzie — podkreśla Machaczek — były dwie gospody. Dzisiaj ma żadnej i też się żyje. W downym szynku u Kocura się teraz mieszka a sala się zmięknęła na świetlica.

Szkoły także nie ma: dzieci czeskie uczęszczają do Szonychla a polskie do Nowego Bogumina lub Lutyni Dolnej. Jest natomiast sklep żywnościowy. Połączenie ze światem zapewniają 2 telefony i 11 kursów autobusowych dziennie. Do ub. roku chodziło się piechotą »dobrą« godzinę do Nowego Bogumina i »slabą« do Starého, bo o linię autobusową trzeba było walczyć 20 powojennych lat; korzysta z niej młodzież szkolna i starsi do pracy, bo nie wszyscy mają zatrudnienie w rolnictwie.

— No ja, tam my chodzili do Zabełkowa na zabawy odpustowe.

Przy pięknej pogodzie widać z Kopytowa nie tylko kościoły w Rogowach, Gorzycach i Zabełkowie, ale także dymy

— Czy ród Machaczków pochodzi z pierwszych osadników?

Głos ludu 7.5.1966

Osada vznikla v roce 1648 po ukončení třicetileté války. Zabydlelo se tu 11 válečných veteránů, kterým přidělili pole, aby si tu zřídili hospodářství a založili rodiny. Podle zachovaných dokladů bylo z nich 9 se slovanským příjmením (jako Michalski), 1 Maďar (Naday a Nadažyové jsou zde dodnes) a 1 Němec (Stiller). Toho posledního jmenovali Erbrichtem čili starostou a soudcem současně, dali mu třikrát více pole a právo prodeje vodky (titul Erbrichta spolu s jeho právy, který později přešel na rod Krakówků, byl zrušen v roce 200. výročí vydání, v roce Lidového Jara; o Erbrichtru Krakówkovi čteme ještě na pomníku na hřbitově ve Starém Bohumíně.

„V takto maličké osadě,“ připomíná Machaczek, „byly dvě hospody. Dnes není ani jedna a taky se žije. V bývalé krčmě U Kocura se dnes bydlí a ze sálu je kulturní místnost.“

Škola tu také není: děti české národnosti navštěvují školu v Šunychlu a děti polské v Novém Bohumíně nebo Dolní Lutyni. Naopak je tady obchod s potravinami. Spojení se světem zajišťují 2 telefony a 11 autobusových linek denně. Do minulého roku se chodilo pěšky, „dobrou“ hodinu do Nového Bohumína a „slabou“ hodinku do Starého. O autobusovou linku lidé bojovali 20 poválečných let; využívá ji školní mládež a taky starší do práce, protože ne všichni mají zaměstnání v zemědělství.

Pochází z prvních osídlenců i rod Machaczků?

„Ne, můj otec přišel v roce 1901 z Věřňovic. Ze sedmi dětí před válkou jsme zůstali jen tři. Starý Machaczek byl spolu s Krakówkou radním za Kopytov v Bohumíně. My bydlíme na statku Korbelówka a Jan tam, kde první osídlenec Michalski.

I dnes mají obyvatelé této osady (náležící kdysi Šunychlu a teď Novému Bohumínu) své radní. Josef Basista je členem Městského a Rudolf Kalisz Okresního národního výboru.

•
„Kde je ta Erbrichtrówka?“

„Na Krakówkowcu.“

Šli jsme tam. Statek je v hrozném stavu; velký nepořádek (část ukazuje foto): z levé strany, která na fotce není, je zřícenina hospodářské budovy zarostlá travou; místo pro dětskou schovávanou.

„Grunt Krakówki ležel až do roku 1959 ve dvou státech: dva pokoje byly u nás a ostatní v Polsku. Nebo Alois Machaczek: ten měl zase za zahraničí stodolu...“

„To kvetlo pašování, že?“

„Tak to už bývá. Pašovala se tu vodka, maso, klobása...“

Kopytov je usazený mezi pravý břeh Odry a levý Olše. Do Polska se kdysi chodilo přes vodu naboso. S vyhrnutými nohavicemi nebo vykasanou sukní - přímo do řezníka a hospodského Lazaka. Ke konci války Němci postavili přes Olši pod Niklem padesátimetrovou lávku na lanech. Sami ji pak před útokem Sovětské armády zničili. Jako památka zůstaly jen podklady a také fotky. Dnes můžeme zajít do Polska ze Starého Bohumína přes hraniční přechod Chalupki.

„Odtud i do Německa bylo před válkou blízko, že?“

„No jo, tam jsme chodili do Zabelkowa na poutní tancovačky.“

Když je pěkné počasí, je vidět z Kopytova nejen kostely v Rogowach, Gorzycích a Zabelkowě, ale také kouř z komína továrny ve Wodislawi a také doly v Rybnické oblasti. Pomník 3 hranic, postavený německými občany v Chalupkách a pojmenovaný Dreieck, je viditelný jen ze Starého Bohumína.

Foto z původního článku v polském deníku Głos ludu, 7.5.1966

Rudolf Machaczek zaznamenává pečlivě všechno, co se týká jeho bydliště. Odvádí poctivou práci. Je živou kronikou Kopytova. Sám taky hodně pamatuje:

„V době Slezského povstání, už nevím, v kterém roce, mi bylo asi sedm. Vzpomínám, jak k nám přes řeku přišla rota vojáků a byla zde odzbrojena. Nejstarší občan Andrej Paluch má 88 let, hodně prožil a také si hodně pamatuje.“

A nejen on. Také o dva nebo tři roky mladší Maryjka Kubiczka, která jako jediná chodí ještě o svátcích v lidovém kroji a také jako jediná prožila frontové operace na místě, schovaná v chlívků, když neposlechla povel k dočasné evakuaci. Posbírala housata z celé osady a starala se o ně do té doby, než se vrátili jejich majitelé z okolních vesnic.

Kopytov byl dlouhá léta vesnicí zanedbanou, ale bohatou. Elektřinu Kopytov dostal v roce 1928 a o 4 roky později dlážděnou cestu ze Šunychlu, dnes asfaltovou. Podél silnice je vidět čerstvý příkop nového vodovodu, většinou už zasypaný. Do ukončení chybí ještě 250 metrů.

Tu a tam je ještě vidět známky poslední války. Ale pokrok si systematicky vynucuje právo vstupu – televizní antény zdobí střechy, kupují se auta, motorky, ledničky a koupelny. Pustkow zůstal jedinou pustinou, v 18. století tento statek postihla tragédie – celá rodina vymřela na choleru.

Po válce tu soukromě hospodařilo 7 sedláků, v roce 1956 vytvořili družstvo s 56 hektary, které po 3 letech vlastnilo už 300 hektarů půdy. Od roku 1964 vstupují pole a lidé pod správu Jednotného zemědělského družstva.

Stavili jsme se u rodiny Nadažyů, nejstarší rodiny v osadě. O domácnost se starají sestry Marie (pracuje v Drátovnách) a Amálka (zaměstnaná v rostlinné výrobě JZD), zdravá a opálená černoška, protože „od rána do večera je na čerstvém vzduchu“, jak s humorem říká.

Konec války si pamatuje takto:

„Hitlerův Geburstag byly ve čtvrtek. Němci všude rozvěsili vlajky a v sobotu ráno už tu byli Rusové. Cestu jim otevřely kaťuše, které určitou dobu hrály 4 hodiny. Když vyšel příkaz k evakuaci, posbírala jsem nejcennější věci a také fotky. A mamka mi říkala: „Děvče, kdybys radši vzala s sebou chleba...“

Na fotkách zůstal odraz mladých let. Některé fotky zežloutly, ale všechny jsou stejně blízké srdci.

„Starou kozu nám zabili, zůstala 2 kůzlata v ohradě. Z jednoho pak vyrostla šikovná koza. Říkali jsme jí „frontová“, ta měla mléka!

Co se týká jména osady Kopytov, kronikář Machaczek dává toto vysvětlení:

„Osada byla ustavena podle magdeburského práva. Osadníkům bylo přiděleno po 30 jochů pole a joch se německy řekne eine Hufe, kopyto. Bylo to dnešních 57 arů. Takže každý měl dohromady 17 hektarů a Erbrichter 51, protože měl 3 kopyta.“

„Zajímavé.“

„Říká se to i jinak: jeden joch je tolik pole, kolik dokáže zorat za jeden den jeden pár koní nebo volů.“

Dnes si s tím traktor poradí v mžiku. To by byly kopyta!

Foto Krakowkův statek - sídlo rodu Krakowkových, do roku 1848 sídlo rychtáře Krakowky, později budova sloužila jen jako statek, kde byli chováni desítky jezdeckých koní a dobytek. Většina místních usedlíků byla zaměstnána u velkostatkáře Krakowky. Foto z roku 1956, posledními osídlenci byli manželé Waldrovi do roku 1970, v osmdesátých letech byla budova stržena kvůli chátrání

Foto koně s žebříňákem - foto místního sedláka z 50 let v místech naproti bývalého obchodu

Do Kopytova přišla v roce 1945 svoboda dříve, než do Bohumína. V kronice se o této skutečnosti píše takto:

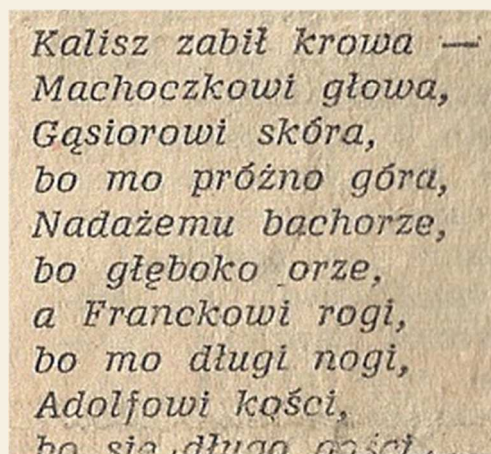
Na 20. dubna připadly narozeniny Führera. Sovětská vojska před definitivní ofenzivou stála měsíc za řekou a čekala na rozkaz. Velitel „Hufendorfu“ nebo spíše „Kopitau“ přikázal jako provokaci rozvěsit prapory s hákovými kříži. Z tohoto důvodu se vzájemně postřeleni dokonce smrtelně dva němeční důstojníci u Kaliszova kříže, protože jeden chtěl kolonii vydat nepříteli a druhý zůstal slepě oddán Hitlerovi. A kvůli tomu druhému byla osada z 90% zničena druhý den po hitlerovské oslavě.

21 let po osvobození se v kulturní místnosti konala zábava. Starší na ní vzpomínali:

„Kdysi se na každé zábavě zpívaly písničky, vytvořené našimi veršotepci. Dnes se jinak tancuje...”

„Z těch popěveků si něco pamatujete?”

„Jen poslouchajte:

Kalisz zabił krowa —
Machoczkowi głowa,
Gąsiorowi skóra,
bo mo próżno góra,
Nadażemu bachorze,
bo głęboko orze,
a Francowski rogi,
bo mo długi nogi,
Adolfowi kości,
bo sie długo gości.

Poslední zábava trvala až do bílého rána. O půl třetí si její účastníci zorganizovali průvod - s orchestrem a pochodovali přes celou osadu, se zpěvem a vískotem, a potom zase ještě tancovali. Vesele uvítali květnový svátek a uctili výročí osvobození.

•
Vracíme se. Jaro je v rozpuku, voní jako před 21 lety. Veselá nálada. To jen tenkrát byl i pláč: radost ze svobody tlumily čerstvé ztráty některého z příbuzných, zbouraný dům.

Mezi Krakówkou a klubovnou stojí hasičská zbrojnice. Když jsme ji míjeli, František Podeszfa začal vzpomínat:

„Kdysi jsem zde často promítal filmy, než přišla televize. Dokonce párkrát v přírodě, pod lipami vedle dnešního klubu...”

Ted' už má skoro každý doma vlastní kino, s ostravským i katovickým programem.

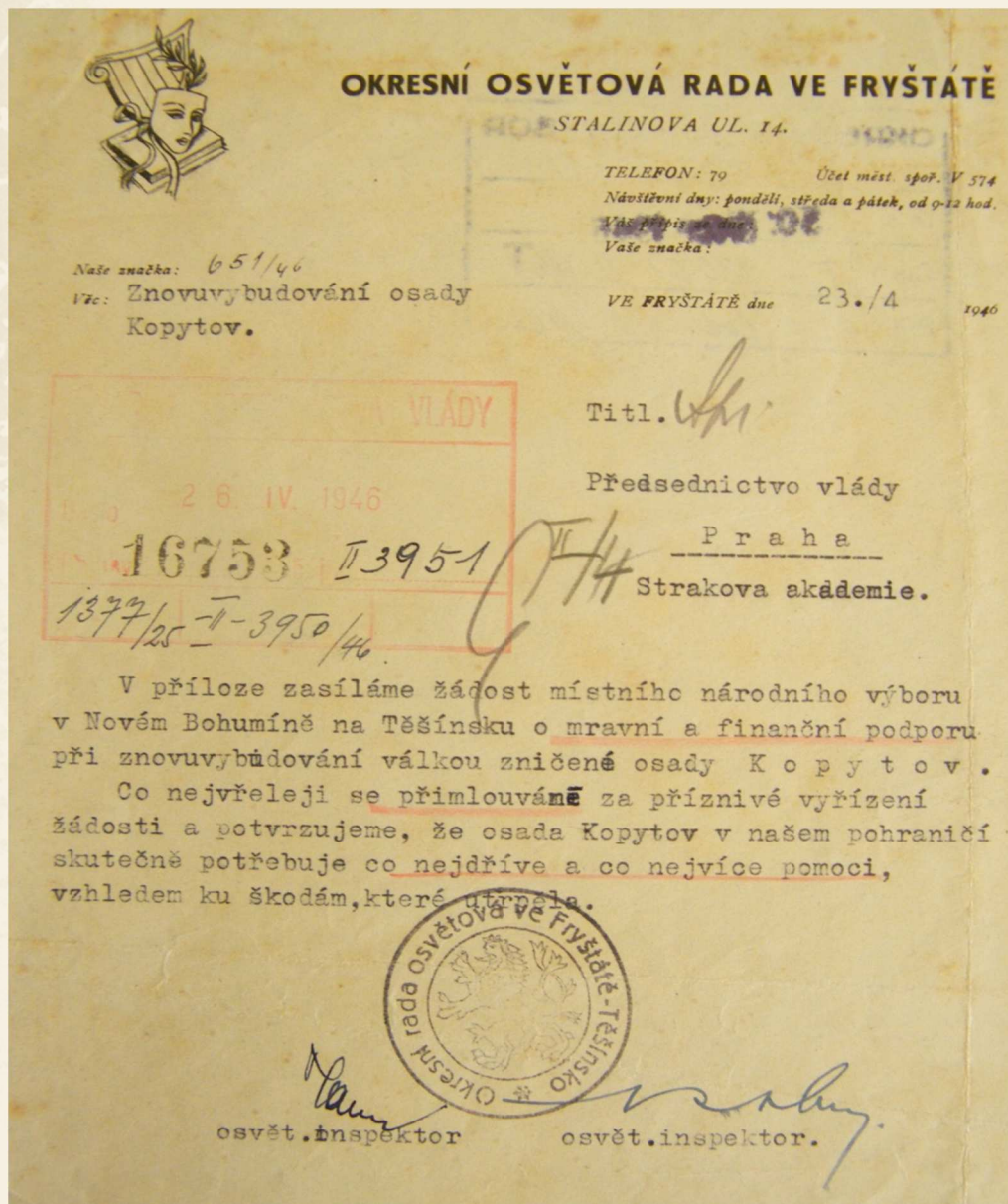
Před Šunychlem v polích straší vzpomínkou studený bunkr z betonu a železa, vrostlý do země, bez užitku.

Ale přece někomu slouží: v zimě z něj jezdí děti na saních a radují se mladým životem...

Józef Raszyk; Fot. Fr.Podeszfa a Volný ; Glos Ludu, 7.5.1966
(přeložil Waldemar Bujok, korektura Kaizarová)

Poválečná obnova Kopytova

Článek Každému Kopyto v závěru popisuje závěr II. světové války, který měl pro osadu téměř osudové následky. Jak se osada s touto situací vyrovnala, popisují nejlépe další dobové dokumenty, které na následujících stránkách uvádíme.

OKRESNÍ OSVĚTOVÁ RADA VE FRYŠTÁTĚ
ROZSTALINOVA UL. 14.

TELEFON: 79 Účet měst. spoř. V 574
Návštěvní dny: pondělí, středa a pátek, od 9-12 hod.
Váš podpis a dupe.
Vaše značka:

Náše značka: 651/46
Vz: Znovuvybudování osady Kopytov.

VE FRYŠTÁTĚ dne 23./4 1946

Titl. *Uhl.*
Předsednictvo vlády
P r a h a
Strakova akademie.

26. IV. 1946
16753 T-3951
1377/25 T-3950/46

V příloze zasíláme žádost místního národního výboru v Novém Bohumíně na Těšínsku o mravní a finanční podporu při znovuvybudování válkou zničené osady K o p y t o v .

Co nejvřeleji se přimlouváme za příznivé vyřízení žádosti a potvrzujeme, že osada Kopytov v našem pohraničí skutečně potřebuje co nejdříve a co nejvíce pomoci, vzhledem ku škodám, které utrpěla.

osvět. inspektor osvět. inspektor.

Pamětní deska k osvobození Kopytova
je od počátku umístěna na hasičské
zbrojnici

nedostatečně vybavené a hlavně postrádá však prostornější místnost /sál/ pořádání osvětových a kulturních podniků.

Za války nejvíce byla postižena osada Kopytov. Dělostřeleckou palbou a pumovými zásahy letadel byla tato osada úplně zničena. Obyvatelé této osady přišli o veškerý svůj majetek, neboť za bojové činnosti v měsíci dubnu 1945 německá armáda odvěkla všechno hospodářské zvířectvo a hospodářské zařízení buď odvěkla nebo zničila. Tato osada neměla ani dříve vlastní školy. Děti této osady navštěvují školu v osadě Šunychl

Místní národní výbor Nový Bohumín předsednictvu vlády republiky
Československé, 8.4.1946

17.8.1946

Okresní NV v Místku Zemskému NV v Ostravě,

Obec Kopytovo v okrese Fryštátském jest osadou obce Bohumína. Osada leží těsně u státní hranice Československo- Polské. Část osady jest státní hranicí protata a to takovým způsobem, že u některých usedlostí obytná budova leží v republice Československé a hospodářská budova v republice Polské.

Osada čítá 39 usedlostí, z nichž 12 bylo buď úplně a neb z velké části zničeno. Větší část zničených usedlostí, byla již znovu vybudována na původních místech.

Č.j. Pres I a/8-93

Ostrava, 7.8.1946.

Z á p i s

o komisielním jednání konaném dnešního dne na ZNV exposituře v Ostravě.

Přítomni: Za ZNV odd. I a : stavitel Alfréd Rohan
odd. IX/42 : inž. Rudolf Rýc
Za ONV- Fryštát : Alois Mlčoch
techn. odd.
v Místku : inž. Ladislav Horák
Za komisi reg.
poradců při ZNV : inž. Jaroslav Turek
: inž. Vladimír Meduna
: akad. arch. Čestmír Šlapeta
Za MNV- N. Bohumín stavitel Ferdinand Dobeš
Za projektanta : inž. Jaroslav Turek

P ř e d m ě t e m

jednání jest řešení otázky existence obce Kopytova, okres Fryštát za účasti všech interesantů.

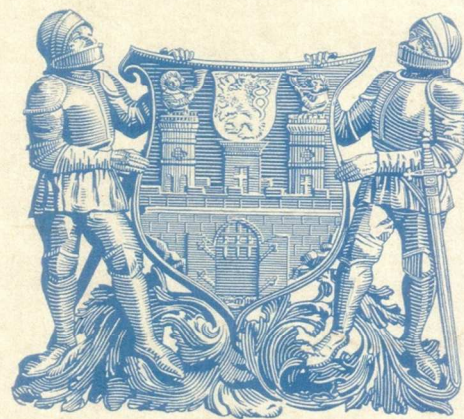
K v ě c i

Expositurou ZNV v Ostravě byl pověřen p. arch. inž. Jaroslav Turek, vypracováním regulačního plánu obce Kopytova, okres Fryštát. Po opatření nutných podkladů a šetření na místě samém předložil projektant exposituře ZNV dne 29.7.1946 návrh, který se v příloze k protokolu přikládá. Komise po uvážení všech okolností ztotožnila se s názorem s projektantem ~~rozpracovaném~~ ~~zpracovaném~~ ~~zpracovaném~~ ~~zpracovaném~~ ~~zpracovaném~~ a doporučuje aby na obec byl uvalen stavební zákaz, zničené stavby nebyly obnovovány a aby se celá obec postupem doby přemístila do katastru bohumánského.

Vyjádření ONV ve Fryštátě.

Zástupce ONV ve Fryštátě ztotožňuje se s názorem komise. V případě, že by z nálehavých důvodů celostátních bylo nutno přemístit obec okamžitě, žádá, aby obyvatelstvu byla poskytnuta plná náhrada za útrpěnou újmu.

Bylo krátce po válce, když česká města přebírala takzvaná kmotrovství nad obcemi, které se potýkaly s důsledky válečných bojů. V dubnu 1946 takovou pomoc schválili také v Čáslavi. Osada Kopytov u Bohumína od něj tehdy získala částku 110 tisíc korun.

MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR
V ČÁSLAVI

ČÁSLAV – KOPYTOV

Dle návrhu rady M N V usnesl se místní národní výbor
X. řádné plenární schůzi, konané dne 29. dubna 1946,

PŘEVZÍTI KMOTROVSTVÍ NAD OSADOU KOPYTOV

u Bohumína ve Slezsku.

Slavnostnímu aktu převzetí chráněnky – osady Kopytova – dne 9. června 1946
v Kopytově byli za město Čáslav přítomni:

JUDr. Jan Čech, předseda M N V,
Otto Kufa, člen rady M N V,
Bohumil Myška, člen rady M N V,
Josef Frengl, kulturní referent M N V,
Blažena Jetonická, bytová referentka M N V,
Václav Rejnek, člen M N V,
Marie Škaloudová, za Národní frontu žen.

Dne 29. června 1946 byla uspořádána »Národní pouť« ve prospěch chráněnky
Kopytova.

Do konce roku 1946 předalo město Čáslav své chráněnce Kopytovu Kčs 111.000 –
a věcné dary denní potřeby. Od 1. října 1946 odevzdávají návštěvníci zábavních
podniků dobrovolnou daň 1 – Kčs pro chráněnku Kopytov. Město Čáslav se snaží
plnit své dobrovolné kmotrovské povinnosti v nejmožnější míře a chce, aby chrá-
něnka Kopytov byla mezi prvními slezskými obcemi, jejichž život a vzhled se vrátí
do bývalých poměrů – ba zlepší se k radosti chráněnky i kmotra.

Předseda M N V v Čáslavi:

V Čáslavi dne 10. dubna 1947.

Milí přátelé v Čáslavi!

Bliží se nejradosnější svátky v roce. U nás ve škole máme už ozdobený malý stromček a snažíme se, abychom jeden druhému způsobili radost. Na Vás jsme si vzpomněli a jelikož jste příliš daleko, uděláme Vám radost aspoň přáním radostných a šťastných svátků. V nastávajícím roce přejem všem obyvatelům Vašeho města hodně úspěchu v práci a mnoho zdraví.

Budte šťastni, my Vás máme rádi a často na Vás vzpomínáme!

Vděčně děti z Kopytova.

Nadšedková Karla
Křel Lenka

Seemant Adam

Pišková Anna

Nealšova Marie

Basista Josef

Nadobný Alois

Machacek Rudolf

Vávreck Aliberta

Vodara Anna

Foký Adol

Halasova Tala

Helisová Zuzka

Litkova Anna

Bochadec Jan

Krawec Emil

Osada Kopytov
obec Nový Bohumín

Kopytov, dne 27. července 1948.

Věc: Ládat o povolení k rozdělení daru 60.000 Kčs.

P.T.

M.N.U. v Čáslavi

V červnu t.r. byl osadě Kopytovu od svého kmotra města Čáslavě poskytnut neměžitý dar 60.000 Kčs, kterážto částka měla být ve prospěch všech občanů Kopytova použita. V tomto smyslu usnesla se celá osada Kopytov jednohlasně prosit M.N.U. v Čáslavi o povolení rozdělit tento šlechetný dar a odůvodňuje svou prosbu tím, že se následkem války těžce zadlužili a těchto peněz by nutně potřebovali k opravě svých usedlostí, zaplacení dluhů a zakoupení válekou zničených hospodářských strojů a živého inventáře.

V očekávání, že M.N.U. v Čáslavi, jako náš šlechetný kmotr neodmítne tuto prosbu všech občanů Kopytova a ustaví vám vděční:

Grosier Karol
Nadary prof.
Halas Marie
Kubik Josef
Krawec Emil
Lipula Josef
Klára Miklova
Kreuchnová Michal
Kusková Robert
Klimša Josef
Kocur Vilém
Kučik Otokar
Krajčír Bratřišek
Krajčír Zdeněk
Machacek Alois
Omšický Dalimír
Pohlík Vilém
Gaisýk Alois
Basista Jan
Basistova Zuzka
Kubik Zdeněk

Kopytovské děti na návštěvě v Čáslavi

Ve třetí řadě v černém šátku Marta Rylová jako babička v divadelní hře Broučci ; kopytovské děti hrály v Čáslavi tuto pohádku jako formu poděkování za kmotrovské partnerství

Až po obnovení hasičského spolku v Kopytově byly v archivech při pátrání po historii spolku objeveny téměř zapomenuté skutečnosti o kmotrovství Čáslavi. Vděční kopytovští odhalili v roce 2007 Čáslavi pamětní kámen a zasadili strom přátelství a paměti.

Starosta Čáslavi
Ing. Jaromír Strnad
a tajemník města
Ing. Josef Ruml
při odhalení
pamětní desky

BOHUMÍNSKÉ MĚSTSKÉ NOVINY

v prodeji od 11.10.
cena 7 Kč

číslo 18

Vydává MĚSTO BOHUMÍN | www.mesto-bohumin.cz

Čtrnáctideník | ročník XVII / 2007

Kopytovští opět po šedesáti letech v Čáslavi

Město Čáslav a osada Bohumín-Kopytov po více než šedesáti letech obnovili spolupráci. Místní hasičský sbor ve spolupráci s vedením města Čáslav na jaře tohoto roku společně zasadili pamětní lípu. Její výsadba vyjadřovala poděkování Čáslavi, která v poválečném období převzala kmotrovství nad slezskou osadou Kopytov a různými sbírkami pomáhala místním občanům.

▲ Pamětnice Marta Rylová s místostarostou Čáslavi Jiřím Strnadem. Foto: František Mlynkec

V rámci obnovené spolupráce pozvali zastupitelé Čáslavi delegaci z Kopytova k návštěvě města a místní tradiční slavnosti. Kopytovští odjeli ve složení Jan Šalaga a František Mlynkec z místního hasičského sboru, pamětnice tehdejší poválečné spolupráce Marta Rylová a členka zastupitelstva města Bohumína Kamila Smigová.

Členové bohumínské delegace byli 22. září v dopoledních hodinách přivítáni na čáslavské radnici místostarostou Jiřím Strnadem a zastupiteli muzea.

V diskuzi vzpomínala Marta Rylová, jak v poválečném období jako desetiletá záskyne společně se svými vrstevníky z Kopytova navštívila Čáslav s divadelním souborem. Tehdy zahráli Čáslavským pohádkovou hru Broučci, ve které ona sama účinkovala jako babička. Poté delegace navštívila městské Havelské slavnosti pořádané muzeem.

Vzdálenost mezi městem Čáslav a osadou Kopytov není překážkou rozvíjející se spolupráce obnovené po šedesáti letech, z čehož se radují nejen občané Kopytova, ale i radní v Čáslavi.

František MLYNKEC

▲ Legendární Spejbl s Hurvínkem přijeli minulý víkend do Bohumína. O představení byl mezi dětmi takový zájem, že kino bylo zaplněno do posledního místa. Kromě jedinečného zážitku si mohly děti odnést domů i zmenšené loutky svých večerníkových hrdinů. (balu)

Foto: Milan Pěgřim

Kalischův kříž

Hej - Ty, - člověče, který jsi stanul na tomto místě věz, že stojíš na prahu osady KOPYTOV , kterážto už léta páně 1480 je připomínána.

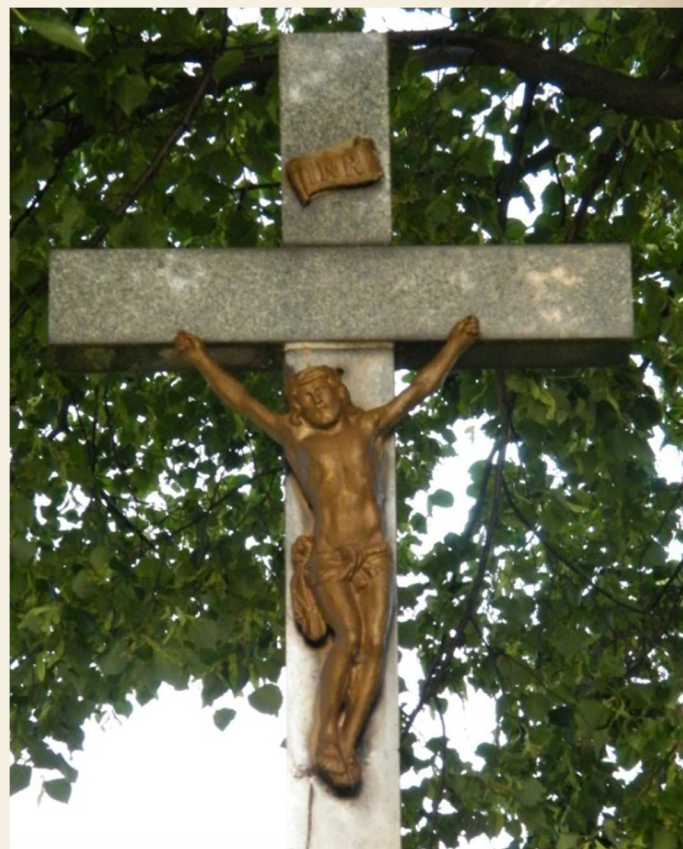
A hle – kříž, jenž právě před sebou vidíš, je sakrální památkou, kterou nechal postavit v roce 1912 sám (Václav, Karel, Josef) KALISCH, majitel mnohých latifundií zdejších i jezer nejštěrkovějších.

Tento kříž měl za úkol hlídati širé lány vůkol, poseté píci i obilím, kukuřicí i brambory a nedopustiti jejich pustošení či zničení mocnými živly přírodními, či lidmi, zloduchy zlými.

Na sklonku doby válečné, v dubnu roku 1945 procházela místy těmito Sovětská armáda a dva mladí rudoarmějci, Volodě a Ivan, byli při předsunutém průzkumu tady rozmetání skrytými minami, když cestu pro průchod vojsk hledali.

Dva kříže označují dnes místo jejich posledního odpočinku.

Hej – Ty , člověče, odpočiň sobě ve stínu staletých líp, však nenič toto místo a odpadky si odnes s sebou, aby zde zůstalo vždy čisto.

Hasiči z Kopytova

Přístav na okraji Kopytova

Ostrava a průplav Dunaj - Odra – Labe

10.07.2007 - Ve snaze o vybudování průplavu Dunaj-Odra-Labe (D-O-L) má i Ostrava, jako velká průmyslová aglomerace, svoji krátkou epizodu.

Pod hlavičkou ČSVTS proběhly v Ostravě ve dnech 24 - 27.6.1974 "Desáté Plavební dny". Byla znovuotevřená problematika výstavby průplavu, jeho využití a dopad na celý průmyslový region. Problémy s přetížeností železniční sítě, přepravou velkých a těžkých kusů (komponenty pro jadernou energetiku, části investičních celků, díly pro stavbu lodí apod.), přesahující svými rozměry drážní profil a vahou únosnost silničních mostů, jasně dokázaly potřebnost této dopravní cesty. Zájem o dopravu válcovaného materiálu, chemikálií, uhlí, koksu, nákladních automobilů apod. byl i ze strany ostatních velkých podniků.

Na řece Odře u osady Kopytov, byla z larsenek vybudována 40 m dlouhá nákladová hrana provizorního přístavu Bohumín.

První plavba s materiálem (50 tun trubek pro NDR) se uskutečnila 5.4.1975. Další asi o týden později (56 tun trubek pro NDR). Plavby byly realizovány prostřednictvím polské plavební společnosti Żegluga na Odře, za zvýšených, téměř povodňových stavů na jinak nesplavné řece. Poláci na tyto akce používali remorkér Loš 01 (2), vodomety (1) a nákladní čluny o nosnosti 150 tun. Devátá a desátá plavba s válcovaným materiálem po 80 tun pro Finsko byly vypraveny 4. a 6. dubna 1976. Úhelníky a pásková ocel z produkce VŽKG, NHKG a Železáren a drátoven Bohumín. Uskutečnily se také zkušební plavby s nákladními vozy TATRA. Ve dnech 4. a 5. října 1981 byly vypraveny dva čluny po 62 tun. Ocelové trubky pro továrnu na výrobu zemědělských strojů v Plocku. V Kozlí byly trubky přeloženy do větších člunů. Zkušebních plaveb s materiálem bylo vypraveno celkem 17. Bližší informace k ostatním plavbám se mi nepodařilo vypátrat.

V srpnu 1975 byl vypracován "Investiční záměr na plavební zpřístupnění přístavu VÍTKOVICE pro lodě 600 tun". Jednalo se o regulaci řeky od soutoku s Olší po přístav v Přívoze.

V Domě kultury VŽKG proběhla 8. a 9. června 1976 konference o dopravě těžkých a rozměrných nákladů ve vodní a silniční dopravě.

30.6.1976 se uskutečnila jednání s polskými partnery o rekonstrukci Ratibořského prahu (4), který je překážkou pro plavbu. Je požadována jeho úprava tak, aby mohly proplout lodi o nosnosti 500 tun.

První
plavba
1976

pamětní list

potvrzuje se tímto,
 že držitel tohoto
 listu se zúčastnil
 plavby
 československé loďe
 vítkovice 2
 při jejím překročení
 československých
 hranic na řece Odře
 do polské lidové
 republiky

dne 5. 4. 1949
 100 - 108.000 Kč
 Vodní doprava
 kapitán loďe

VÍTKOVICE slíbily vyrobit vrata pro plavební komoru. Dalším limitujícím faktorem pro velikost plavidel je plavební komora v Kozlí o rozměrech 5,34 x 41,9m.

Dne 1.12.1976 byla spuštěna na Odru osobní loď Vítkovice 2 (3). Původním záměrem bylo používat tuto loď jako průzkumné plavidlo. Jak se později ukázalo na řeku Odru byla naprosto nevhodná.

Byl zřízen provoz VÍTKOVICE 750 letecká a vodní doprava (oběžník č. 12/1977 ze dne 1.8.1977). V prvním patře závodního hotelu VÍTKOVICE, nad vstupem do tělocvičny, byly kanceláře s dispečinkem letecké a vodní dopravy. Vstup do čtyř rekonstruovaných místností byl ze strany jídelny Lesík. Úsek vodní dopravy měl čtyři pracovníky. Vodní doprava VÍTKOVIC vlastnila dvě lodě. První byla již zmíněná osobní loď Vítkovice 2(3) a dále byl zakoupen osvědčený vodomet (1), který dostal jméno Bobra. Loď byla dodatečně vybavena echografem (5). Pomocí této lodi se dalo plout po Odře za zvýšených vodních stavů. Kromě plaveb na hraničním úseku řeky a několika cest do Kozlí se uskutečnila i plavba po řece Ostravici (24.7.1980). Této plavby pod Sýkorovým mostem, kolem výstaviště Černá louka, rudištěm až k jezu pod ulicí Rudnou se zúčastnil i kameraman ČST. Loď Bobra s posádkou (kapitán a strojník) byla také přítomna u prvních snah o otevření řeky Moravy pro rekreační plavbu. Rekreační středisko Pahrbek u Napajedel 25.7.1984.

Pomocí buldozeru byly v hraničním úseku řeky Odry (mezi provizorním přístavem Bohumín a soutokem s řekou Olší) za nízkého stavu vody provedeny prohrábký brodů a šterkových lavic. Řeka si však žije svým vlastním životem a po stoupnutí hladiny vody se vše vrátilo do původního stavu.

Dne 17.5.1982 VÍTKOVICE zadaly vypracování studie "Splavnění Odry do Ostravy - 1.etapa".

V průběhu září, října a listopadu 1982 se loď OSTRAVA(3) s posádkou (kapitán a strojník) zúčastnila plavby po evropských vodních cestách. Byl natočen krátký film s touto tematikou. Reportáž z cesty je uveřejněna v Jiskře dne 5.1.1983. Byla ustanovena smíšená "Československo - polská komise" pověřenců a později i projektantů, zabývajících se možnostmi co nejrychlejšího splavnění řeky Odry z Ostravy do koncového přístavu v Kozlí. Z dostupných materiálů je zřejmé, že polská strana byla ochotna financovat a realizovat úpravy Odry na svém území až po soutok s Olší. Délka úseku Odry z Ostravy do Kozlí je asi 74 km.

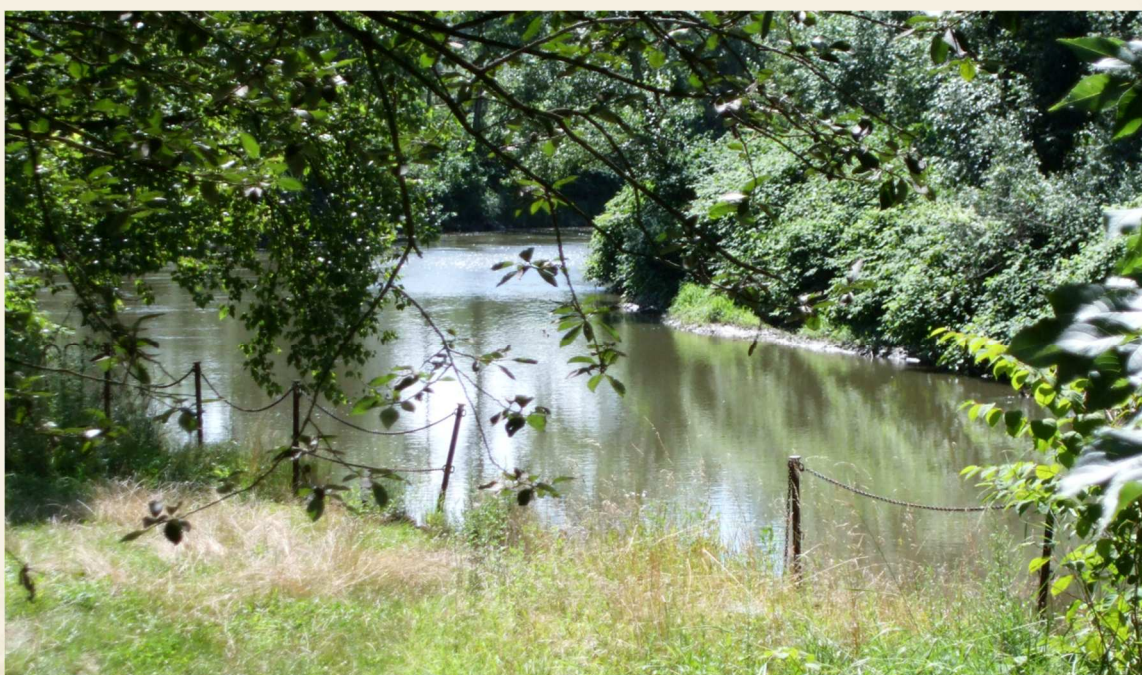
Přístav v Kopytově 1975

K uskutečnění této myšlenky však chyběla politická vůle. Stačilo, aby se předsedové vlád Polska a Československa sešli na společném mezivládním jednání. Podepsali závazný dokument a mravenečkové z podzámčí se mohli pustit do práce. Vše potřebné bylo připraveno. To se však nestalo.

Pracovníci z úseku vodní dopravy začali postupně odcházet. Lodě byly rozprodány a úsek vodní dopravy přechodem na podnikatelskou jednotku 750 ke dni 1.8.1991 zanikl. Jako němý svědek těchto událostí je dodnes na břehu Odry opuštěná nákladová hrana provizorního přístavu Bohumín. Prováděné úpravy břehů jsou pouze protipovodňového charakteru a řeka si nerušeně plyne dál.

Vypracoval: **Zdeněk Víteček** , 05 / 2007, pruplav.blog.cz/

Lokalita přístavu v současnosti (2011)

Kaple sv. Jana Nepomuckého

Na počátku 19.století, kdy se Kopytov rozrostl na 19 domů, v nichž přebývalo celkem 152 obyvatel (stav z roku 1830), vzrostla tím zároveň i touha místních domkářů po stavbě vlastního kostelíku, který by stál uprostřed jejich usedlostí. Díky vydatnému Božímu požehnání se místní věřící nespokojili s pouhým zbožným přáním a někdy před rokem 1844 budují nepřiliš prostornou kapli sv. Jana Nepomuckého vzhledově velice nápadně podobnou kapli Nanebevzetí Panny Marie, která do počátku roku 2002 stávala v nedaleké Nové Vsi.

Ono obřadem posvěcení místo vyhrazené k setkávání člověka se samotným Bohem, které bylo ode dne 22.října 1860 navíc listinou vydanou vratislavským biskupem Henrykem II. Försterem obdařeno svolením k přinášení oběti mše svaté. Se najednou spolu s celou osadou v posledních měsících II. světové války bohužel mění k nepoznání, neboť bojová linie učinila z Kopytova pouze žalostné trosky.

Vzhledem k tomu, že místní osadníci nalézají po svém návratu do Kopytova z nuceného exilu v roce 1945 místo svých donedávna plně zařízených a obyvatelných domovů hromady sutin, bylo zcela logické, že se nejdříve musí postarat o to, aby sami měli kde hlavu složit a co do úst vložit. Proto jim nelze v žádném případě vyčítat skutečnost, že k rekonstrukci pobožené svatyně sv. Jana Nepomuckého přistupují tedy až díky značné finanční pomoci věřících ze všech koutů Bohumína v roce 1949. Bylo to ovšem v době, kdy v našich zemích aktivity tohoto rázu nebyly již přijímány s pochopením, a proto stavba nové jednou tak větší kopytovské svatyně musela být vlastně provedena potají.

Vlastní stavba nové filiální kaple sv. Jana Nepomuckého v Kopytově byla ukončena po roce poctivé práce, dne 15.října 1950, kdy byla papežským prelátem Msgre ThDr. Františkem B.Onderkem – apoštolským administrátorem československé administratury za hojné účasti věřících slavnostně vysvěcena a předána do užívání.

V interiéru nové kaple v této době byl přechodně pouze umístěn „starý“ hlavní oltář se starodávným obrazem sv. Jana Nepomuckého, který i přes velký stupeň poškození byl obětavě zrekonstruován malířem Josefem Charwotem, neboť nový novogotický hlavní oltář byl získán ze zrušené orlovské nemocnice až o několik málo let později (nynější obětní stůl je zhotoven právě ze starého oltářního stolu.

(Text pokračuje na str.51)

Kaple v r.1945

NOVÝ BOHUMÍN, dne 28. září 1948.

MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR
V NOVÉM BOHUMÍNĚ

Čís. jedn.: III - 537 - 48/Dob./Pa.

Předmět: K 8j. 5072/48.

Titl.

Místnímu národnímu výboru

v Čáslavi.

Vážené radě města Čáslavi !

Dovolujeme si zodpovědětí Váš dopis ze dne 24. srpna 1948 oznámením, že stavba kaple v Kopytově byla zastavena po dobu žní a nyní se započne s jejím dohotovením. Po zhotovení snímků stavby kaple dovolíme si Vám je zaslati.

Vašeho daru bude použito k úhradě některých nákladů na stavbu kaple a hasičské zbrojnice, jejíž stavbu programujeme na jaře 1949.

Jménem osady Kopytov tlumočíme dík za vzácné porozumění a zájem o život osady.

Předseda M N V :

H. Němec

Dokument z archivu v Opavě dokládá,
že na opravu kaple přispěla
i kmotrovská Čáslav

Kaple v r.1951

V době svěcení byl již také pořízen nový zvon nesoucí jméno Alois, který byl zhotoven v nedalekých Železárnách a drátovnách Bohumín místním obyvatelem Aloisem Machaczkem. Interiér byl v následujících letech, zejména po násilném zrušení klášterní kaple Chudých školských sester v Novém Bohumíně, ještě dodatečně vybavován.

V roce 2000 konečně kopytovská kaple podstoupila alespoň částečnou opravu kůru, která zčásti odstranila škody, jež napáchala povodeň v roce 1997. Ale k čemu je dobrá veškerá námaha s rekonstrukcí tohoto Božího příbytku, kdyby se za několik málo let nenašel již nikdo, kdo by v ní rozmlouval s naším dobrotivým nebeským Otcem, a proto neváhejme ani na okamžik a prosme spolu s místním dnes již velice malým společenstvím našeho Pána Ježíše Krista ve svých modlitbách, aby všichni dnešní Kopytováci dokázali znovu „zakopnout“ o svou krásnou svatyni a tímto způsobem objevili Boží dobrotu a lásku zde přebývající.

Jan F. Teister: Dějiny farnosti Narození Panny Marie ve Starém Bohumíně – včera i dnes

Pan J.F.Teister spolu s Přáteli starobohumínské historie a členy občanského sdružení Maryška nemalou měrou přispěli k opravě kaple, která proběhla v roce 530.výročí od první zmínky o Kopytově (2010) a kterou financovalo Město Bohumín. Ještě v neopravené kapli proběhly zajímavé koncerty a kaple byla rovněž znovu vysvěcena.

Dnes se o ni starají manželé Basistovi a kaple se může pochlubit i prvními svatebními obřady.

Kaple v roce 2009 před opravou. Na omítce je vidět úroveň poslední velké vody z r.1997.

V centru: Jan František Teister (OS Přátelé starobohumínské historie) jako hrabě Henckel na Vánočním koncertu v kapli sv. Jana Nepomuckého, 2007
Po jeho levici Kamila Smigová (OS Maryška) jako hlaběnka Henckelová

Svěcení praporu SDH Kopytov a sošky svatého Floriána, 2009 u příležitosti 85.výročí vzniku sboru.

Další z řady akcí inspirovaných kapličkou dokládá perníček z pouti.

Kaple po rekonstrukci v roce 2010, jako součást náměstí Sv. Floriána.

Na fotkách dole interiér kaple.

Náměstí Sv. Floriána

Dne 23. 11. 2010 pan František Mlynkec jménem občanů Kopytova písemně požádal o oficiální pojmenování prostranství mezi hasičskou zbrojnicí a filiální kaplí svatého Jana Nepomuckého na

náměstí Sv. Floriána.

Toto pojmenování vzešlo z myšlenky místních hasičů umístit do štítu hasičské zbrojnice sochu sv. Floriána, patrona hasičů a ochránce před velkou vodou. Občané Kopytova by považovali schválení pojmenování náměstí za pěkný dar k 530. výročí první zmínky o Kopytovu.

Dne 13.12.2010 byl MÚ Bohumín na doporučení organizačního odboru návrh schválen.

20.12.2010 - Svatý Florián dostal nejmenší náměstí v zemi

Lidové noviny, Ročník a číslo: 294; Strana: 5

BOHUMÍN Rekordně malé náměstí v Česku vzniklo v **Bohumíně**. Celkem měří 56 metrů čtverečních a je tak téměř o polovinu menší než dosavadní držitel rekordu - náměstíčko v obci Tři Studně na Žďársku. Jeho rozloha je 116 metrů čtverečních. Nové náměstí vzniklo v **bohumínské** městské části Kopytov, která leží nedaleko soutoku Odry s Olší.

Na jeho vzniku se podíleli místní dobrovolní hasiči. „Zastupitelé vyslyšeli hlasy obyvatel. Schválili jméno pro prostranství mezi zdejší kaplí Jana Nepomuckého a hasičskou zbrojnicí. Z bezejmenného místa o rozloze sedmkrát osm metrů je teď náměstí Svatého Floriána," uvedla mluvčí **bohumínské** radnice Lucie Balcarová.

S možným názvem přišli právě místní hasiči. „Dostali nápad pojmenovat prostor podle ochránce před velkou vodou a patrona hasičů svatého Floriána, který by měl mít svou sochu ve štítu opravené hasičské zbrojnice," řekl místostarosta Lumír Macura. Dominantou nejmenšího náměstí v Česku je kaple Jana Nepomuckého, do jejíž rekonstrukce radnice investovala 700 tisíc korun. Oprava stála okolo 400 tisíc korun a dalších 100 tisíc korun radnice ještě investuje do opravy podlahy.

www.mesto-bohumin.cz

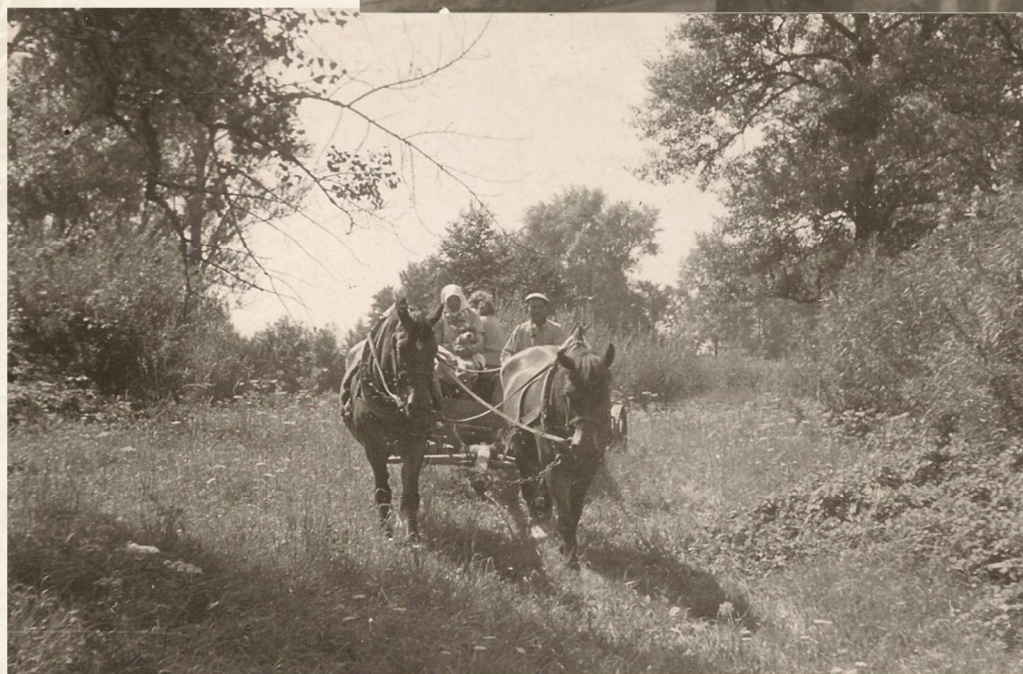

Ze soukromých archivů

Sedlák Gonsior na svém
hospodářství

Starý Gonsior se svými
syny, Ferdou a Valterem.

Podle stáří Ferdy lze
odhadnout konec 40. let.

Prvomájový průvod, v pozadí HZ s věží – foto z 50.let

Dole, zleva Oldřich Nietlowski, Ferda Gonsior, Josef Nadažy a Alois Basista

Volební komise z května 1957. Volební místnost bývala v hasičské zbrojnici. V současné době chodí místní občané volit do Šunychlu

První kopytovský hostinec v domě Klimšů

Budova manželů Kocurových sloužila jako soukromé pohostinství
Pod Lipami do roku 1968.

164 RESTAURACE KARVINÁ
se sídlem v Českém Těšíně
hostinec Pod lipami
KOPYTOV u N. Bohumína

Obchod přešel v roce 1960 pod státní organizaci Pramen a fungoval do roku 1990. Potom jej do soukromého vlastnictví převzali manželé Salamonovi. Obchod byl zrušen v roce 1995. Na snímku dole budova těsně před demolicí.

Myslivecké sdružení Bohumín

– dřívější název Myslivecká společnost – bylo založeno na ustavující schůzi dne 23.1.1951. Stalo se pokračovatelem tradic zdejších myslivců, kteří praktikovali myslivost v rámci zdejších honiteb spolu s ochotníky. Sdružení mělo v době založení 19 členů, v souladu s požadavky ONV Ostrava byly schváleny i statuty sdružení.

Naše myslivecké sdružení dnes hospodáří na 12.720 ha v lokalitách Záblatí, Starý Bohumín, Šunychl a Kopytov a je neziskovou organizací.

Po celý rok udržujeme naše krmná zařízení, v letním období sušíme dřevo a provádíme údržbu na myslivně a střelnici. Mladí hasiči nám nasbírají žaludy a kaštiny a my jim na oplátku vždy připravíme besedu o lesní zvěři spojeně s táborákem a hrami. Tradiční akcí jsou srnčí hody a novoroční krmení lesní zvěře s kopytovskými mladými hasiči.

V roce 2010 náš kopytovský revír postihla povodeň, která zničila 40 procent krmných zařízení. V této lokalitě byly ztráty obrovské, jak na mladé srnčí zvěři, tak na zaječích. Bažantí snůšky v níže položených místech byly rovněž vyplaveny. Proto naše sdružení omezilo lov drobné i srnčí zvěře.

V zimních měsících se věnujeme intenzivnímu příkrmování, aby zvěř nestrádala a abychom zachovali kmenové stavy zvěře pro další chov, a zvěř aby byla také zachována pro další generace.

Na území Kopytova se nachází

- zvěř srstnatá: srnec, zajíc polní a občas divočák.
- zvěř srstnatá - predátoři: liška obecná, jezevec, psík mývalovitý, mýval severní, kuna lesní, kuna skalní, tchoř.
- zvěř pernatá: bažant obecný, kačena divoká, husa divoká, holub hřivnáč, volavka popelavá
- zvěř pernatá - predátoři: káně lesní, moták pochop, Straka, vrána šedá, sojka, orlovec říční, orel mořský

Předseda Mysliveckého sdružení Evžen Klosko

Hasičský spolek v Kopytově

V roce 1935 vznikl český hasičský sbor, který byl aktivní do příchodu německé okupace v r.1939. Tento sbor v důsledku 2.světové války v roce 1945 nebyl schopen pracovat samostatně a připojil se k sousednímu sboru v Šunychlu, kde tak vznikl společný sbor Šunychlu a Kopytova. Funkcionáři Kopytova aktivně vyvíjeli činnost do 60.let, počátkem 70.let už kopytovští hasiči byli pouze přispívajícími členy. Budova hasičské zbrojnice sloužila jako hasičské skladiště. V 80.letech byla budova hasičské zbrojnice předána k užívání místnímu spolku chovatelů, kteří zde sídlili do povodně v roce 1997. Po rozsáhle povodni v roce 1997 v Kopytově opět vznikl hasičský sbor (jehož zakládajícími členy byli Mlynkec Michal, Mlynkec František, Basista Tomáš, Fernecki Tomáš, Kaleta Vlastimil, Mádr Zdenek, Martin a Radim Masný).

Kronika Nový Bohumín, 1925,
Zemský archiv Opava

Německé spolky. --- Dne 15.února 1893 založen byl v Bohumíně nádraží spolek dobrovolných hasičů /Freiwillige Feuerwehr/. V prvním roce měl tento spolek 38 členů a velitelem byl Jan Richter. Současně bylo vystavěno hasičské skladiště. Roku 1896 zvolen byl velitelem hasičů Vilém Bäcker místo odstoupivšího J.Richtra. Roku 1898 byla pořízena pro hasiče druhá stříkačka. Roku 1903 zakoupil sbor dobrovolných hasičů novou parní stříkačku za 7.000 rak.korun. Roku 1905 stal se velitelem hasičů František Pokluda. Roku 1921 byl zvolen starostou spolku J.Freisler a velitelem odborný učitel J. Schreier. --- V osadě Šunychlu a Kopytově založen byl hasičský spolek roku 1903 a jeho prvním velitelem byl rolník Krakówka.

Členové výjezdové jednotky a přispívající členové spadali pod společný sbor Šunychl Kopytov. Samostatný sbor dobrovolných hasičů Kopytov vznikl po 8-leté činnosti v roce 2005, kdy se sbor přihlásil u Sdružení hasičů Čech Moravy a Slezska v Praze. Samostatná výjezdová jednotka vznikla o 2 roky později v roce 2007. Od samotného vzniku v roce 1997 bylo po dnešek členy SDH Kopytov odpracováno několik tisíc hodin.

Zbrojnice prošla za ta léta a hlavně v roce 2010 rozsáhlou rekonstrukcí, kdy byla instalována nová plastová okna, zateplení budovy, nové vstupní dveře, výsuvná vrata a také elektrické topení.

Za svou 14-letou činnost mají členové výjezdové jednotky přes 400 výjezdů. Nejvíce výjezdu patří k živelným pohromám, vichřici, záplavám aj. Jednotka v Kopytově pomáhala při lokálních povodních v Nové Vsi v roce 1999, 2000, v roce 2002 v Čechách, 2005 na Těšínsku a v Petrovicích, v roce 2010 v celém Bohumíně. Fotografie ze zásahů jsou zařazeny v části Povodně této publikace.

V roce 2000 byla jednotce přidělena CAS 25 Š706 RTHP, v roce 2009 byla dále přiděleno vozidlo DA A 31. Členové SDH nepracují jen na úseku represe, od samotného počátku se SDH věnuje výchově mladých hasičů.

V současné době SDH Kopytov je jediným sborem v Bohumíně, který se věnuje práci a mladými hasiči. Mimo mladé hasiče se může místní sbor pochlubit družstvem dorostenců a družstvem žen.

Na úseku Prevence vyučují 3 lektoři na Základních školách v Bohumíně preventivně výchovnou činnost.

Dále SDH je jediným nositelem kulturní osvěty v Kopytově. Každým rokem pro veřejnost SDH organizuje smažení vaječiny, letní slavnost a soutěže mladých hasičů a dospělých v požárním sportu.

SDH uzavřelo příhraniční spolupráci s polským hasičským sborem v Gorzycích.

Podrobná publikace o historii hasičského sboru v Kopytově vznikla v roce 2009 při příležitosti 85.výročí jejího založení, případné zájemce o podrobnější informace tedy odkazujeme na tento zdroj, který obsahuje dobové dokumenty, fotografie a vše okolo vzniku, zániku a znovuzaložení Sboru dobrovolných hasičů v Kopytově.

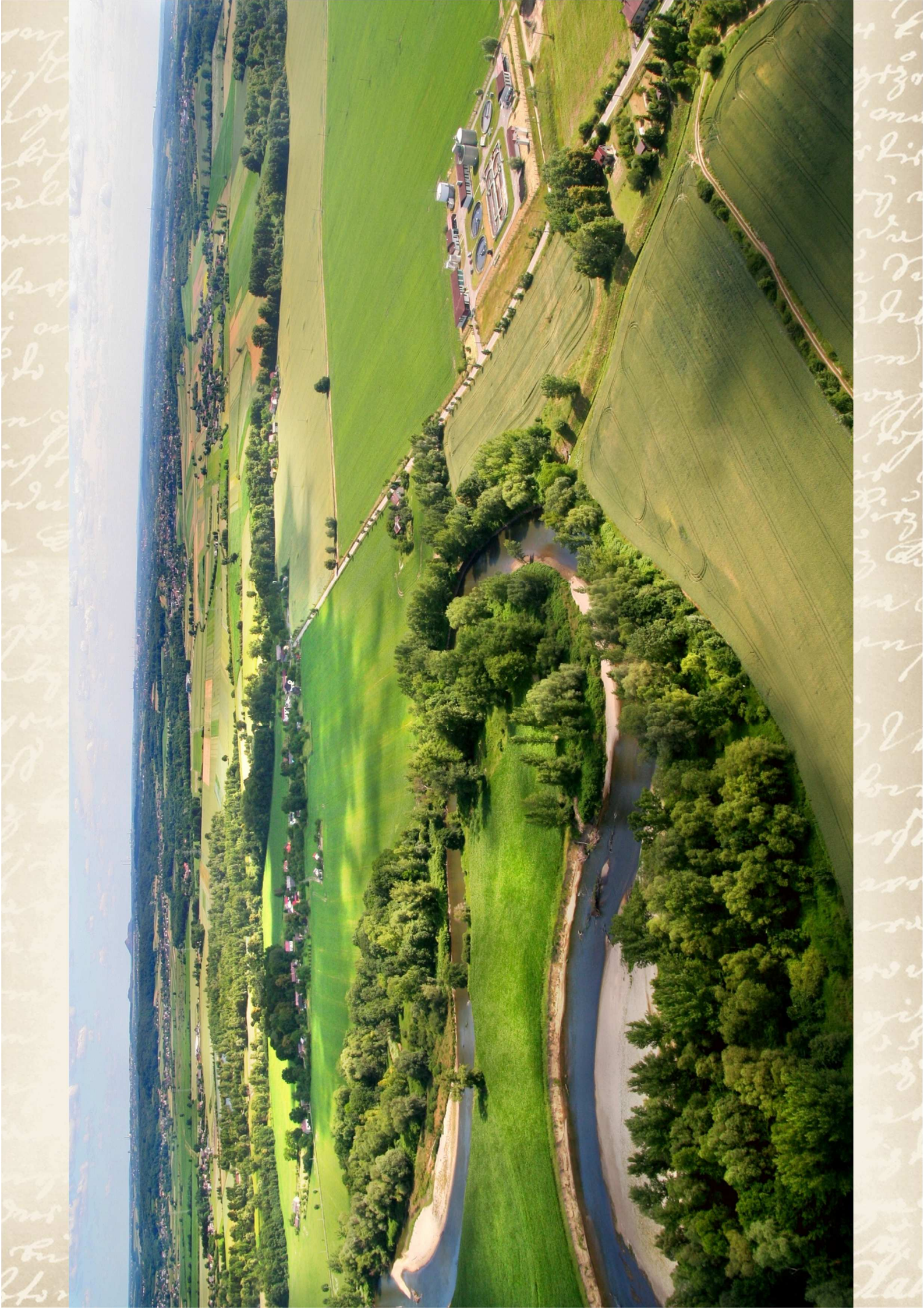
*Letní slavnosti,
soutěže v hasičském sportu,
tradiční smažení vaječiny –
dobrovolní hasiči vrátili do
Kopytova pocit soudržnosti.*

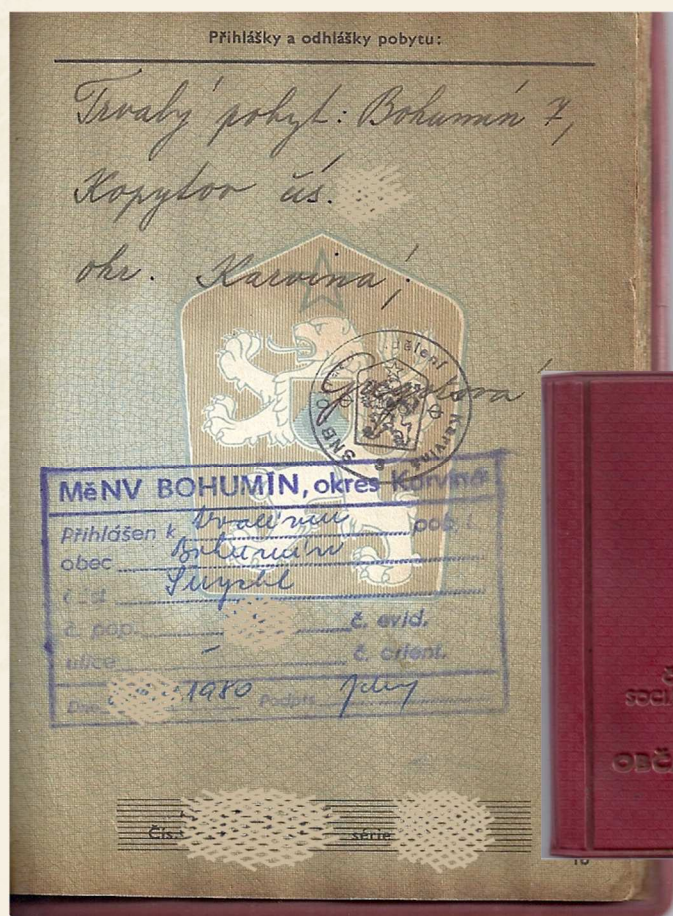

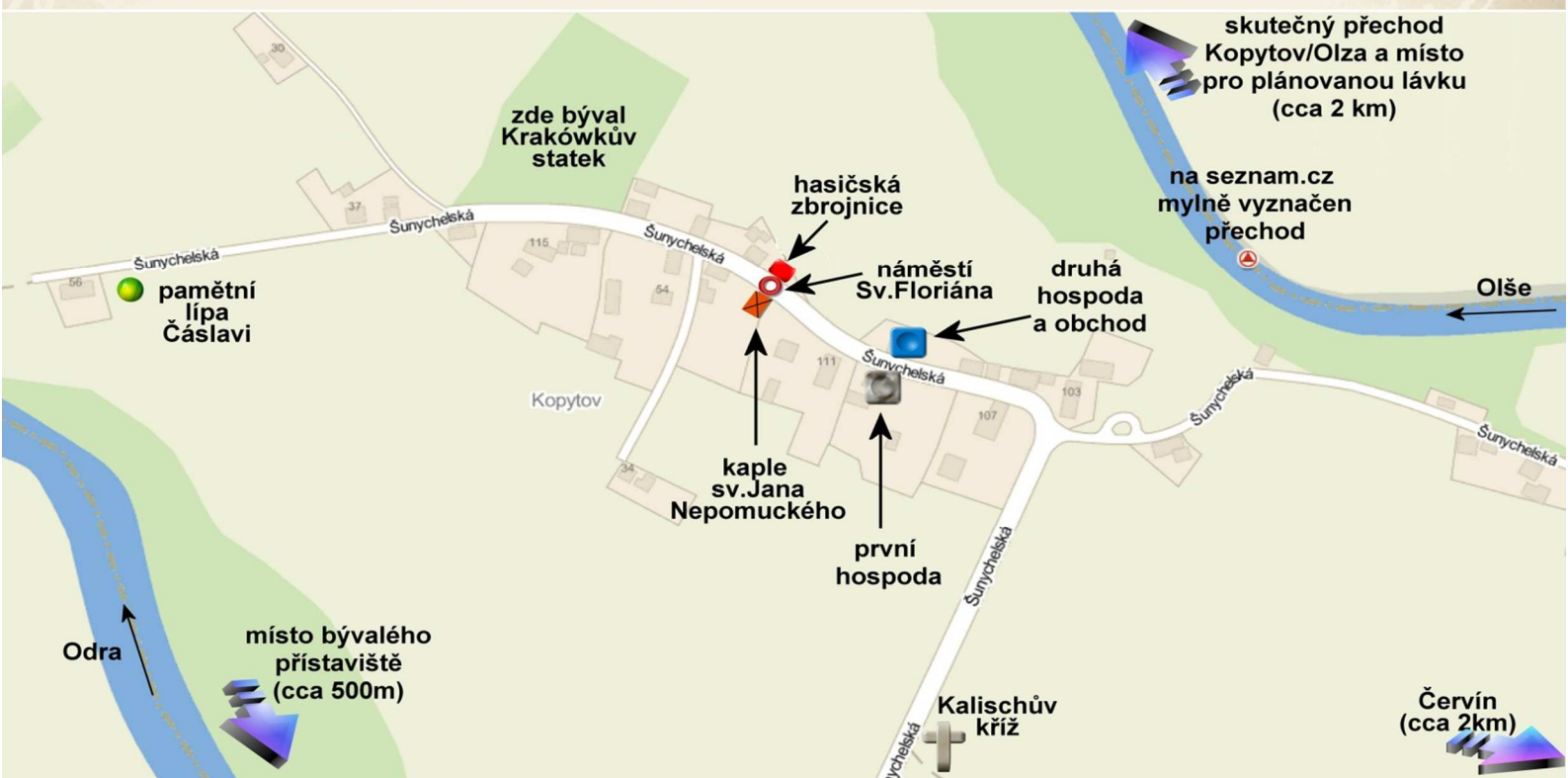
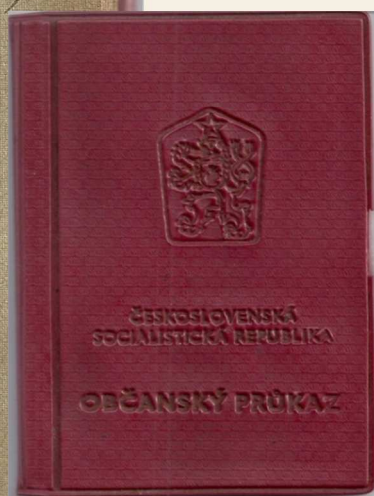
Letecké snímky Jiří Spáčil

Kopytov jako součást poštovní adresy postupně vymizel z občanských průkazů na sklonku 70.let 20.století. Dnes se v adrese uvádí Nový Bohumín, ulice Šunychelská.

A na závěr pohádka...

Legenda o kopytovském vodníkovi

Kopytov se rozkládá mezi dvěma řekami, Odrou a Olší.

Pod jejich soutokem se na své pouti kdysi dávno zastavil vodník.

V divoké krajině se mu zalíbilo. Řeky občas vystoupily z břehů, rozlévaly se po loukách a mezi stromy.

Bylo pěkně vlhko, tak jak to vodníci mají rádi. Vodník se zamiloval do obou řek, a rozhodl se zůstat. Vodní tvorové se ho vyptávali na jeho jméno.

Jmenují se jmenují se „Odroolšák“.

A tak už to zůstalo.

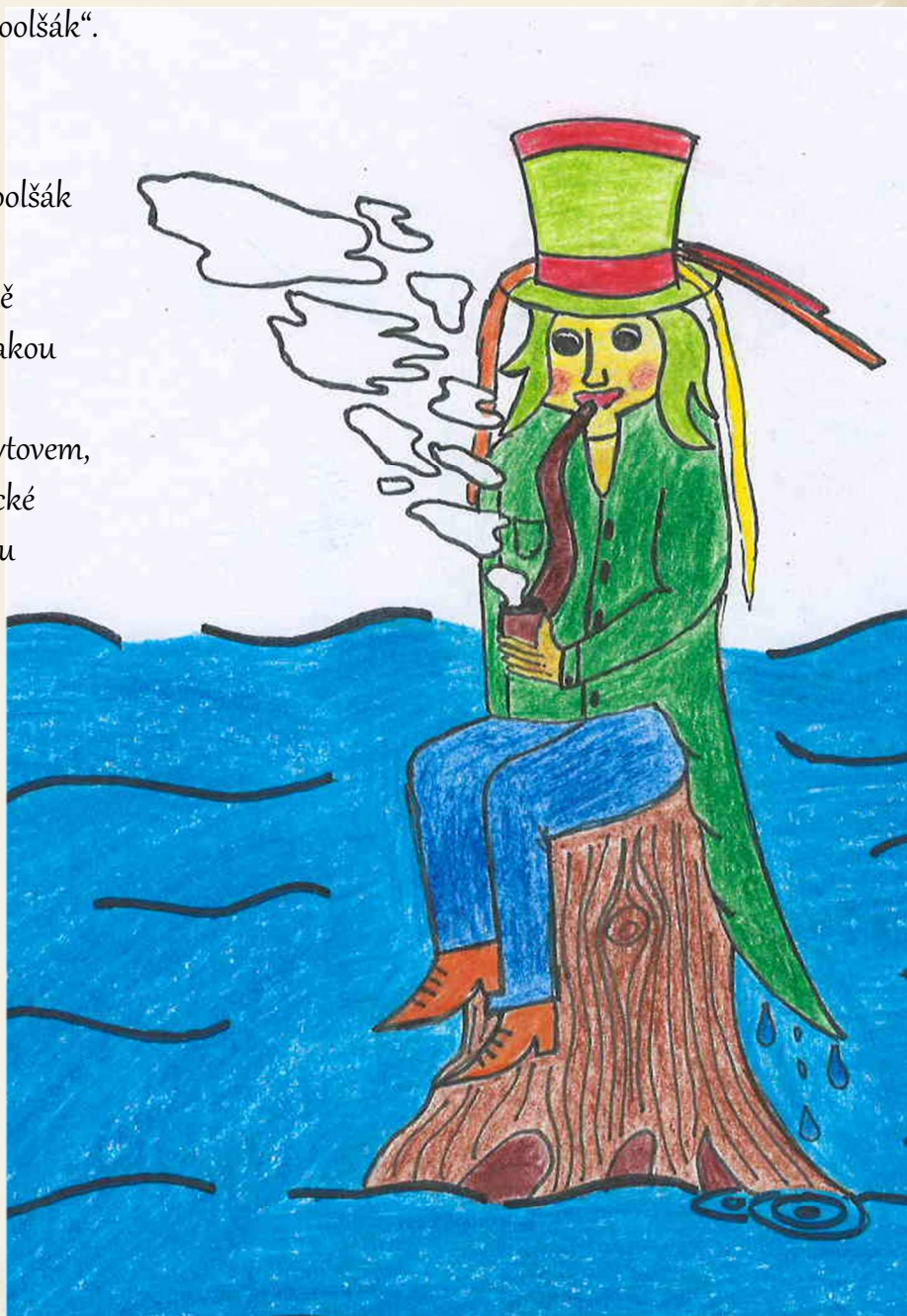
Vodníci jsou nesmrtelní, i Odroolšák o sobě občas dává vědět.

To když se řeky rozbouří, hodně máchá svýma rukama nad nějakou lidskou nepravostí. Nevěříte?

Když se mlhy táhnou nad Kopytovem, Odroolšák zrovna ve své vodnické kuchyni vaří nějakou vodnickou dobrotu.

Lidem neubližuje, dobří lidé ho mohou jednou za život spatřit.

A vy už jste ho viděli?

Pro tvorbu publikace byli použity materiály z okresního archivu Karviná, Zemského archivu v Opavě, z Publikace Povodí Odry, publikace Olza od pramene po ústí

Poděkování patří všem pracovníkům Zemského archivu v Opavě a Okresního archivu v Karviné, řediteli zemského archivu PhDr. Karlu Müllerovi, Zdenku Vitečkovi, Mgr. Janu F. Teisterovi, Městskému muzeu v Čáslavi, kronikáři města Bohumín Mgr. Zdeňku Veselému a všem dalším spolupracovníkům a přispěvatelům.

Foto: Jiří Spáčil, František Mlynkec, Michal Mlynkec

Historické foto dodali: Erich Masný, Jarmila Kaletová, Dana Kološová, Marta Rylová, Anna Rechbergová, Jan F. Teister

Prohlášení PhDr. Josefa Novotného, autora několikrát citované Kroniky Nového Bohumína, sepsané jím v roce 1925:

Snažil jsem se psáti sine ira et studio jsa si vědom, že historie musí státi nad stranami jako soudce a nesmí zapomínati, že bude ještě po staletích opět a opět souzena. Hleděl jsem vyčerpáti látku všestranně a rovnoměrně, pokud ovšem mi krátký čas a neúplné prameny dovolovaly.

Sine ira et studio – z latiny „bez hněvu a vášně“ není úplně vystihující termín pro přístup autorů této publikace, kteří se snažili naopak vybírat informace, které by čtenáři přiblížily pohnutou historii Kopytova a jeho genia loci.

Autoři dále doporučují bohaté zdroje na internetu a zejména v archivech v Karviné a Opavě. Archivy obsahují mnoho dokumentů, které jsou pro nás těžko čitelné a srozumitelné. Kdyby snad laskavý čtenář ovládal švabachem psanou němčinu a chtěl se pustit do studia archiválií, rádi poskytneme pro začátek seznam dokumentů a podělíme se o naše dosavadní výsledky hledání.

Zpracovali: František Mlynkec, Táňa Kaizarová

Grafický návrh obálky a realizace: Jiří Spáčil

Vytištěno díky finančnímu příspěvku Města Bohumín

Toto dílo je možné užívat v souladu s licencí

Uveďte autora-Neužívejte dílo komerčně 3.0 Česko
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/cz/>